

Afgørelser – Reg. nr.: 07946.00

Fredningen vedrører: Tolshave

Domme

Taksationskommissionen 16-06-2004

Naturklagenævnet 30-01-2004

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet 15-11-2001

Kendelser

Deklarationer

TAKSATIONSKOMMISSIONEN>

TAKSATIONSKOMMISSIONEN
ADRESSE
HARALDSGADE 53, 2100 KØBENHAVN Ø
TELF 39472000

Sag nr. 347

Kendelse

(Meddelt den 16. juni 2004)

Naturklagenævnets afgørelse af 30. januar 2004 om fredning af natur- og landbrugsarealer ved Tolshave, Frederikshavn Kommune, Nordjyllands Amt, er påklaget til Taksationskommissionen af ejeren af lb.nr. 2, matr. nr. 5a, 5c og 4b Bratten, Elling, og 3 Tolshave, Elling, Helmer Georg Larsen, Råsigvej 20, Jerup.

Taksationskommissionen har den 28. maj 2004 afholdt mundtlig forhandling og besigtiget den pågældende ejendom.

Ejeren var mødt med sin hustru.

For Nordjyllands Amt mødte Jens Ove Bisgaard.

For Frederikshavn Kommune mødte næstformanden for Teknisk Udvalg, Erik Jarum, og Lars Enevoldsen, Teknisk Forvaltning.

Naturklagenævnet har fastsat erstatningen vedrørende ejendommen således:

5,6 ha marker a 25.000 kr.	140.000 kr.
1,6 ha kulturenge a 12.000 kr.	19.200 kr.
1,2 ha naturenge a 10.000 kr.	12.000 kr.
0,12 ha skov a 5.000 kr.	600 kr.
I alt	171.800 kr.

Ejeren har nedlagt påstand om, at der udover den tilkendte erstatning tillægges ham en erstatning på 100.000 kr. for mistet mulighed for udlejning af en del af ejendommen til minkfarm, og 2 mio. kr. for beskadigelse af ejendommens bygninger, eller i alt 2,1 mio. kr.

Ejeren har til støtte for påstanden nærmere anført, at han har lidt et tab, der kan kapitaliseres til 100.000 kr., som følge af, at det areal, der er udlejet til Ole Skjoldborg til minkfarm, ikke længere kan udlejes på grund af fredningen. Ole Skjoldborg har opsagt lejemålet til ophør 1. august 2004 og er ophørt med driften af minkfarmen. Den skriftlige opsigelse indeholder ingen begrundelse, men

Ole Skjoldborg har mundtligt oplyst, at opsigelsen skyldes manglende mulighed for udvidelse af minkfarmen efter fredningen. Den seneste betalte leje var på omkring 10.000 kr. årligt.

Ejeren har videre anført, at han har lidt et tab på 2 mio. kr. som følge af den forhøjelse af grundvandstanden, fredningens gennemførelse medfører, idet der pga. utilstrækkelig afvanding er kommet revnedannelser i bygningerne på ejendommen.

Nordjyllands Amt har under den mundtlige forhandling oplyst, at der endnu ikke er foretaget de foranstaltninger vedrørende afvanding, der er fastsat i Naturklagenævnets afgørelse.

Det er endvidere oplyst, at ejeren har klaget over afvandingsforholdene til Frederikshavn Kommune, der i 1999 meddelte, at man var indstillet på at pålægge ejeren af naboejendommen at foretage oprensning af afvandingskanalen. Denne afgørelse blev påklaget til Skov- og Naturstyrelsen, og der er ikke sket oprensning på naboejendommen.

Ved besigtigelsen konstateredes, at afvandingskanalen på strækningen omkring Råsigvej er meget tilgroet og bærer præg af ikke at have været oprenset gennem en længere årrække.

Det konstateredes endvidere ved besigtigelsen, at der var revnedannelser i stuehuset og staldbygningen på ejendommen. Der er tale om ældre bygninger.

Taksationskommissionens bemærkninger:

Naturklagenævnets afgørelse indebærer, at det areal, der er udlejet til Ole Skjoldborg, ikke er omfattet af fredningen. Der er herefter mulighed for en betydelig udvidelse af minkfarmen på det udlejede areal, men denne mulighed er ikke udnyttet.

Efter det således foreliggende kan det ikke antages, at fredningens gennemførelse medfører, at der ikke kan ske udlejning af det omhandlede areal til minkfarm. Ejers krav om erstatning for tab af mulighed for udlejning kan derfor ikke tages til følge.

Der er et par hundrede meter mellem afvandingskanalen og bygningerne på klagerens ejendom, og det må derfor antages, at den forhøjelse af vandstanden i afvandingskanalen, som fredningens gennemførelse vil medføre, alene vil kunne føre til en mindre forhøjelse af grundvandsstanden i det område, hvor bygningerne er beliggende. Der er ikke grundlag for at antage, at en sådan forhøjelse af grundvandsstanden vil medføre revnedannelser i bygningerne eller andre skader på disse. Ejers krav om erstatning for forringelse af bygningerne ved fredningen tages derfor ikke til følge.

Idet der ikke i øvrigt er rejst indsigelse mod størrelsen af den fastsatte erstatning, stadfæstes Naturklagenævnets erstatningsfastsættelse.

Herefter bestemmes:

Der tillægges ejeren, Helmer Georg Larsen, en erstatning på 171.800 kr.

Erstatningen forrentes som bestemt ved Naturklagenævnets afgørelse af 30. januar 2004.

B. Vollmond

Martin Glerup

Vagn Kvist

Taksationskommissionen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Att.: Naturbeskyttelseskontoret

SCANNED

Sag nr. 347

Ref. Sanne Kammersgaard

Fredning af natur-og landbrugsarealer ved Tolshave, Frederikshavn Kommune, Nordjyllands Amt.

Den 16. juni 2004

./.
Vedlagt fremsendes et eksemplar af Taksationskommissionens kendelse vedrørende ovennævnte sag.

Søgsmål til prøvelse af Taksationskommissionens afgørelse kan anlægges efter bestemmelserne i § 88 i lov nr. 9 af 3. januar 1992 om naturbeskyttelse inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Med venlig hilsen

S. Kammersgaard
Sanne Kammersgaard

Direkte telefon: 39 47 21 09

E-mail: ska@sns.dk

Taksationskommissionen
Sekretariat
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Tlf.: 39 47 20 00
Fax: 39 27 98 99

Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 2001

Akt. nr.

121/14-0013

Bll. ✓

24

NATURKLAGENÆVNET>

**Naturklagenævnets afgørelse
af 30. januar 2004
om fredning af natur- og landbrugsarealer ved Tolshave,
Frederikshavn Kommune, Nordjyllands Amt.
(sag nr. 03-111/800-0001).**

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt har den 15. november 2001 truffet afgørelse om fredning af natur- og landbrugsarealer ved Tolshave, Frederikshavn Kommune, Nordjyllands Amt. Fredningsnævnet har samtidig truffet afgørelse om erstatning for fredningen.

Fredningssagen blev rejst den 22. juni 1999 af Danmarks Naturfredningsforening med Miljøministeriet v/Skov- og Naturstyrelsen som medsagsrejser. Et revideret fredningsforslag blev fremsendt til fredningsnævnet den 8. maj 2000. Formålet med fredningen er at sikre, at områdets landskabelige og naturhistoriske værdier bevares og forbedres, at sikre gode vækstbetingelser for djævelsbid og ynglemuligheder for hedepletvinge samt at bevare og forbedre levevilkårene for plante- og dyrearter, der er knyttet til ekstensivt udnyttede, næringsfattige naturtyper med naturlig hydrologi.

Fredningsnævnets afgørelse er forelagt Naturklagenævnet til efterprøvelse i medfør af naturbeskyttelseslovens § 42. Afgørelsen er tillige påklaget af Nordjyllands Amt, Skov- og Naturstyrelsen, 4 lodsejere, en lejer af en del af en ejendom inden for fredningen samt af Sammenslutningen af Forældre til Handicappede Børn, der ejer en ejendom uden for fredningen.

Fredningens retsvirkninger.

Det fremgår af fredningsafgørelsen, at fredningsforslagets retsvirkninger med sagsrejsernes tiltræden er udskudt til endelig afgørelse foreligger, d.v.s. indtil Naturklagenævnet har truffet endelig afgørelse.

Fredningsområdet.

Det fredede område omfatter ca. 155 ha. Mod nord grænser området til skov og til Kalmar Rimmer, der blev fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 3. februar 1951. Fredningsområdet består af naturarealer: mose, overdrev, eng, hede og skov samt opdyrkede marker i det såkaldte rimmer-dopper landskab af gamle strandvolde, som præger store arealer omkring Jerup.

Udviklingen af rimmer-dopper landskabet startede efter stenalderen ca. 7.000 år f.Kr. I stenalderen var store dele af Vendsyssel dækket af havet, og Jyllands nordkyst var en nogenlunde ret linie langs skrænterne mellem Tversted og Frederikshavn. Efter stenalderen skete store landhævninger. Skagen Odde er dannet ved at sandmængder er ført nordpå langs Jyllands vestkyst. Odden voksede og vokser stadig ved, at grus og sand aflejres som den ene buede sandvold uden på den anden, således at oddespidsen til stadighed flyttes længere mod nord. Strandvoldene kaldes rimmer. Imellem disse opstår der fugtige områder, kaldet dopper. Rimmerne er 1-3 meter høje og 10-50 meter brede. De består af sand og grus og er ofte senere øget i højden af flyvesand, som fanges af vegetationen. Dobberne udgjorde oprindelig lange smalle strandsøer eller strømløb mellem strandvoldene. De fremstår i dag ofte som dyrkede marker.

I fredningsforslaget er der bl.a. anført følgende om baggrunden for forslaget: "Området er levested for den meget sjældne og truede dagsommerfugl hedepletvinge (*Euphydryas aurinia*), der er tæt på at uddø i Danmark. I 1998 blev der efter en grundig undersøgelse kun fundet 4 bestande af arten i Danmark. Bestanden ved Tolshave var den største og mest livskraftige. Det er sandsynligt, at området huser den største bestand af sommerfuglen i landet og muligvis over halvdelen af den samlede bestand i Danmark.

Sommerfuglen er knyttet til planten djævelsbid, som larverne lever på. Djævelsbid-planterne skal vokse på solrige steder for at være egnet

for sommerfuglen. Ugødskede, noget fugtige steder med tørveholdig jordbund er de bedste. Høslæt af arealerne, evt. kun hvert 2. år, synes at være en god driftsform, men ekstensiv kvæggræsning uden gødskning og uden nogen form for tilskudsfodring er også en mulighed. Arten kan formentlig også trives i områder uden anden drift end, at træopvæksten holdes i ave.

Fredningsforslaget omfatter et område, der er en mosaik af naturarealer (skov, hede/overdrev, overvokset klit, mose, natureng), agerjord i omdrift og agerjord uden for omdrift. Arealet afvandes af en kanal, der er gravet for mere end 50 år siden. Omkring 1990 blev kanalen oprenset, og siden er den årligt blevet oprenset af hensyn til vandafledning. Dette har betydet en generel vandstandssænkning, som bl.a. har resulteret i, at Padder og ynglende Bekkasiner er forsvundet. Desuden betyder dræningen, at tilgroningen accelererer i takt med, at tørvejorden nedbrydes ved lufttilførsel. Denne proces vil på længere sigt resultere i, at området bliver uegnet som levested for bl.a. Hedepletvinge.

Hedepletvingens biologi er meget vel studeret i udlandet, og det er dokumenteret, at bestandens størrelse svinger meget fra år til år, og at yngleområderne ofte flytter sig fra sted til sted. Arten er afhængig af mange egnede ynglesteder inden for et større område for at overleve på langt sigt, bl.a. fordi bestanden på et enkelt velegnet ynglested let kan blive decimeret på grund af Parasitter. Derfor er det utilstrækkeligt blot at sikre de arealer, hvor Hedepletvingen yngler i 1998.

Fredningsforslaget omfatter på den baggrund ca. 155 ha, som ønskes omdannet til en blandet drift, hvor der ikke må bruges pesticider, og hvor der ikke må tilføres nogen form for gødningsstoffer udefra - heller ikke i form af tilskudsfodring udefra. Samtidig skal vandstanden hæves ved at blokere drækanalen, og der skal foretages en skånsom pleje, så træopvæksten holdes i ave.

Perspektivet i fredningen er at skabe et varieret og delvis åbent landskab med såvel fugtige som tørre partier med ekstensiv udnyttelse. Området vil herved kunne fastholdes og styrkes som et meget værdifuldt naturareal med livsbetingelser for Hedepletvingen samt for Bekkasiner, Padder og en række specielle plante- og dyrearter. Fredningens formål er således ikke kun at sikre et levested for Hedepletvingen, men også at sikre et godt levested for de specielle plante og dyrearter, der er knyttet til lysåbne og ekstensivt udnyttede områder.

Med fredningen vil der kunne skabes et landskabsbillede og et område, der vil rumme mange af de naturmæssige kvaliteter, som arealet havde før det blev afvandet og opdyrket."

Skov- og Naturstyrelsen har i 2000 udarbejdet "Handlingsplan for bevaring af den truede sommerfugl hedepletvinge". Målsætningen for handlingsplanen er overordnet at genoprette en gunstig bevaringsstatus for hedepletvinge ved at vende den nuværende tilbagegang inden for artens udbredelsesområde i Danmark og på længere sigt at øge udbredelsesområdet. Om virkemidlerne er der bl.a. anført følgende: "Til at sikre og stabilisere de nuværende bestande af hedepletvinge vil virkemidlerne være både iværksættelse af naturpleje - førstegangspleje og vedligeholdelsespleje - og ændring af den nuværende naturpleje eller landbrugsdrift. Dette kan søges opnået ved frivillige forvaltningsaftaler, tilskudsordninger (MVJ/SFL), statslige/amtslige opkøb af arealerne, jordbytteaftaler eller fredning via naturbeskyttelsesloven. Et opdræts- og udsætningsprogram kan evt. på et senere tidspunkt komme på tale som et virkemiddel."

I handlingsplanen er der bl.a. anført følgende om hedepletvingens levesteder: "For at kunne understøtte en population i en kortere årrække behøver området formentligt ikke at være ret stort. Et par enkelte djævelsbidplanter vil formodentlig kunne fungere som trædesten et år. Størrelsen på levestedet med kontinuere populationer varierer meget ... Den kan både være mindre end 0,5 ha og større end 20 ha ... En undersøgelse af de engelske populationer ... viste, at omkring halvdelen af populationerne forekom på arealer, der var under 2 ha og kun 1/6 forekom på arealer, der var over 10 ha. Den største var på 40 ha."

Ifølge bekendtgørelse nr. 67 af 2. april 1991 om fredning af krybdyr, padder, hvirvelløse dyr, planter m.m. er hedepletvinge fredet, d.v.s. at sommerfuglen ikke må slås ihjel eller indsamles.

Områdets planmæssige status.

I Nordjyllands Amts Regionplan 2001 er området betegnet som regionalt naturområde. Målsætningen for disse områder er:

- at de regionale naturområder sikres som kerneområder for beskyttelsen af et varieret plante- og dyreliv og af særlige landskabelige, geologiske og kulturhistoriske værdier,

- at naturområderne kan anvendes flersidigt under hensyn til natur- og kulturhistoriske interesser samt friluftsliv og turisme,
- at alle områder med naturbeskyttelsespotentialer understøtter et alsidigt dyre- og planteliv,
- at spredningsmulighederne for dyr og planter beskyttes,
- at forvalte de internationale naturbeskyttelsesområder, så beskyttelsen af internationalt truede naturtyper og arter varetages, og
- at de større landskaber, der ikke er præget af tekniske anlæg og lignende, forbliver uforstyrrede.

Hele området er udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområde og EF-habitatområde.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet er: trane, tinksmed, mosehornugle og rødrygget tornskade.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er:

- hedepletvinge
- kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
- våde dværgbusksamfund med klokkelyng
- tørre dværgbusksamfund (heder)
- artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
- hængesæk og andre karsamfund dannet flydende i vand
- plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv
- rigkær
- skovbevoksede tørvemoser.

I områder, der er omfattet af EF-fuglebeskyttelsesdirektivet og EF-habitatdirektivet, må myndighederne ikke meddele tilladelser, dispensationer eller godkendelser m.v. efter bl.a. naturbeskyttelsesloven, råstofloven og skovloven, såfremt dette kan indebære forringelse af områdets naturtyper og levestederne for arterne, eller kan medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for.

Fredningsnævnets afgørelse.

Fredningsnævnet gennemførte i det væsentlige fredningen i overensstemmelse med fredningsforslaget. Nævnet fandt, at det for at sikre de landskabelige og naturvidenskabelige værdier - herunder hedepletvinges

tilstedeværelse i området - var nødvendigt at frede området, idet aftaler med lodsejerne ikke fandtes tilstrækkelige til områdets beskyttelse.

Fredningsnævnet overvejede at udtage den del af matr.nr. 3 Tolshave, Elling, der er lejet ud til minkfarm, af fredningen. Men under hensyn til risikoen for påvirkning af de tilstødende centrale dele af fredningen og under hensyn til, at der på det lejede areal uden for fredningen er mulighed for udvidelse af minkfarmen, besluttede fredningsnævnet ikke at udtage det lejede areal af fredningen.

Klager og bemærkninger til klagerne.

Ingen har klaget over, at fredningen gennemføres.

1. Klager over fredningsområdets udstrækning.

Ole Skjoldborg har lejet et areal på ca. 2,24 ha af matr.nr. 3 Tolshave, Elling og 5a Bratten, Elling. Arealet ejes af ejeren af lb.nr. 2. Lejeren driver en minkfarm på arealet, og lejemålet løber til 1. maj 2006. Lejeren etablerede minkfarmen i 1988 med en minkhal med 720 bure, i 1996/97 udvidedes minkfarmen med 600 bure til 1320 bure, hvilket svarer til en produktion med 500 avlstæver.

Selve det areal, hvor minkfarmen ligger (en del af matr.nr. 5a), er ikke omfattet af fredningen. Men lejeren ønsker mulighed for at udvide minkfarmen og har derfor ønsket hele det lejede areal (tillige en del af matr.nr. 3) udtaget af fredningen. Subsidiært har lejeren ønsket fredningsgrænsen nordvest for minkfarmen flyttet længere mod nordvest således, at fredningsgrænsen fastlægges parallelt med de eksisterende minkhaller og i en afstand af mindst 95 m fra disse.

Lejeren har erkendt at der er visse muligheder for en udvidelse af farmen inden for det areal, der er holdt uden for fredningen, men disse muligheder er så begrænsede og uhensigtsmæssige, at lejeren ikke finder det økonomisk rentabelt at udvide farmen inden for dette areal.

Nordjyllands Amt har meddelt, at amtet kan acceptere en mindre justering af fredningsgrænsen, men ikke at det lejede areal af matr.nr. 3 udgår af fredningen, idet der er tale om et areal, der mod nordvest grænser direkte op til yngleområder for hedepletvinge, og arealet har potentiale som kommende yngleområder for hedepletvinge.

Skov- og Naturstyrelsen finder det ikke tilstrækkeligt dokumenteret, at lejeren har til hensigt at udvide minkfarmen. Styrelsen kan ikke acceptere, at hele det lejede areal udtages af fredningen, men eventuelt en mindre ændring af fredningsgrænsen.

Danmarks Naturfredningsforening finder, at matr.nr. 3 har et potentiale til at blive en værdifuld eng, hvis det fremover ikke tilføres gødning. Derfor bør arealet indgå i fredningen.

2. Klage over bestemmelsen om dyrehold.

Fredningsafgørelsens § 2, stk. 3 og 4, er sålydende:

"Arealer i omdrift kan dog fortsat dyrkes, men dyrkningen skal være ekstensiv uden brug af kalk eller pesticider. Disse arealer og engen betegnet med "G" på kortbilaget må dog tilføres husdyrgødning fra fredningsområdets dyrehold.

Ved afgræsning skal antallet af dyr tilpasses den naturgivne planteproduktion, og der må ikke tilskudsfodres på arealerne."

Dansk Landbrugsrådgivning, der repræsenterer ejerne af lb.nr. 1 og 6, har taget som udgangspunkt, at tilskudsfodring i staldene fortsat er tilladt, men finder, at det også bør være tilladt at tilskudsfodre på markerne, samt at tilskudsfodring med kraftfoder bør være tilladt i staldene af de dyr, som går på de fredede arealer. Endvidere finder klagerne, at det bør være tilladt at udbringe husdyrgødning på arealerne fra de dyr, der er på stald på de ejendomme, der er omfattet af fredningen.

Hvis der må tilskudsfodres på det fredede areal, herunder med kraftfoder, kan det nuværende antal moderdyr på ca. 25 opretholdes. Hvis husdyrproduktionen alene må ske på basis af de afgrøder, der kan dyrkes på arealerne, skal husdyrproduktionen reduceres til 8-10 moderdyr.

Nordjyllands Amt har udtalt, at det vigtigste i forhold til fredningens formål er, at der på ejendommen kan opretholdes et passende dyrehold til den ekstensive udnyttelse og pleje af arealerne, samt at dette dyrehold ikke medfører forringelser af naturværdierne.

Amtet har foretaget en beregning af, hvor mange dyr arealet kan give føde til, hvis husdyrproduktionen udelukkende skal baseres på de af-

grøder, der kan produceres på arealerne. Såfremt der ikke må tilskudsfodres skal bestanden omtrent halveres. Med så få dyr bliver det vanskeligt at opretholde et tilstrækkeligt græsningstryk på ikke dyrkede arealer. Det er derfor nødvendigt med en bestemmelse om, at der kan tilskudsfodres. Herefter har amtet foreslået følgende formulering af fredningsbestemmelsernes § 2, stk. 3 og 4:

"at der max. må udbringes husdyrgødning på arealer i omdrift fra en kreaturbesætning på 25 ammekøer med opdræt.

at tilskudsfodring uden for stalden kun må ske på dyrkede arealer og engen "G" samt i en passende afstand fra visse beskyttede naturarealer."

En mere detaljeret beskrivelse om, hvor og hvornår der kan fodres med halm, hø og kraftfoder samt om græsningstryk på de enkelte delarealer m.v., skal efter amtets opfattelse udformes i en plejeplan.

Hertil har ejerne af lb.nr. 1 og 6 anført, at amtet overvurderer produktionen af foder specielt på arealer beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Det er derfor stadig Dansk Landbrugsrådgivnings vurdering, at besætningen skal reduceres med 30-50%. Ved denne vurdering er det lagt til grund, at der kan tilskudsfodres med kraftfoder, halm og hø i stalden, at der kan tilskudsfodres med halm og hø på marken, og at kalve kan tilskudsfodres med kraftfoder i kalveskjul (kalveautomater) på markerne.

Opretholdelse af den mindre produktion vil kræve en stor arbejdsindsats og ekstra udgifter bl.a. til indkøb af halm og ekstra kraftfoder.

Landbrugsrådgivningen afviser amtets forslag til en ny formulering af § 2, stk. 3 og 4, idet den er alt for upræcis. Lodsejeren kan ikke acceptere, at de nærmere bestemmelser om fodring, græsningstryk m.v. efterfølgende skal udformes i en plejeplan, som man ikke kender indholdet af.

Skov- og Naturstyrelsen har udtalt, at styrelsen er enig med amtet i, at det vigtigste i forhold til fredningens formål er at sikre, at der kan opretholdes et passende dyrehold på ejendommen, så der sikres en ekstensiv udnyttelse og pleje af arealerne, og at dette dyrehold ikke vil medføre forringelser af naturværdierne. Det er styrelsens opfattelse, at der godt kan opretholdes en besætning med 24-25 ammekøer med opdræt, såfremt der kan fodres med indkøbt foder i stalden. Styrelsen finder, at det eventuelt kan tillades at tilskudsfodre med halm og hø

på arealer i omdrift, der overgår til vedvarende græs. Styrelsen kan ikke anbefale fodring med kraftfoder uden for staldene.

Danmarks Naturfredningsforening har oplyst, at foreningen er enig i Skov- og Naturstyrelsens udtalelse.

Klage over bestemmelsen om gødningsudbringning,

Lejeren af en del af lb.nr. 2 har anført, at han har en aftale med ejeren af arealet om udbringning af husdyrgødning på ejerens arealer. Såfremt de fredede arealer kun kan tilføres husdyrgødning fra fredningsområdets dyrehold, kan han ikke længere udbringe gødningen, da hans dyrehold ligger uden for fredningen.

3. Klage over afvandingskanalen.

Arealet afvandes af en kanal, der løber syd-nord gennem fredningsområdet til Kragsskov Å. Kanalen er gravet for mere end 50 år siden.

Efter vandløbslovens § 2, stk. 1, er kanaler vandløb. Kanalen er et privat vandløb.

Kanalen opstemmes ifølge fredningsbestemmelserne til kote 5,5 på det sted, der er angivet på fredningskortet. Opstemningen skal sikre, at området ikke afvandes yderligere, og at der kan foretages regulering af vandstanden.

Danmarks Naturfredningsforening har oplyst, at koten er fastsat ud fra en usædvanlig vejrsituation i 1987. I 1987 var vandstanden oppe på 6,00-6,10, hvilket gav anledning til en henvendelse fra ejeren af lb.nr. 2. Denne henvendelse førte til en genetablering af afvandingsgrøften. Den foreslåede overløbskote på 5,5 vil bidrage til at sikre den ønskede forøgelse af fugtigheden i området opstrøms opstemningen uden, at det under normale vejrforhold vil give anledning til problemer.

I fredningsafgørelsen side 4 er anført følgende: "På et møde den 28. juni 2000 er der, efter nævnets forslag om afvandingsforholdene mellem sagsrejsere, lodsejerne, amtet og Frederikshavn Kommune som vandløbsmyndighed, opnået enighed om følgende formulering:

"At den nuværende vandstand skal sikres ved opstemning til kote 5,5, og at det pålægges amtet at føre tilsyn med grønningen opstrøms opstem-

ningen for at sikre, at dens tilstand stedse vil gøre det muligt - ved at sænke opstemningen - hurtigt at afvande arealerne ved ekstreme nedbørsmængder. Tilsynsmyndigheden skal efter en konkret vurdering rette henvendelse til kommunen som vandløbsmyndighed, og kommunen træffer afgørelse om hvilke lodsejere, der skal pålægges oprensning. Uenighed mellem lodsejerne og myndighederne afgøres af fredningsnævnet."

Denne bestemmelse er med redaktionelle ændringer indsat i § 3 i fredningsbestemmelserne, men med den indholdsmæssige ændring, at amtet sammen med Frederikshavn Kommune, som er vandløbsmyndighed, træffer afgørelse om hvilke lodsejere, der skal pålægges oprensning.

Nordjyllands Amt har klaget over bestemmelsen og anført, at § 3 ikke er i overensstemmelse med nævnets forslag. Amtet ønsker en præcisering af amtets tilsynsforpligtelse.

Frederikshavn Kommune har oplyst, at kommunen gerne ser, at bestemmelsens formulering bevares. Da det er amtet, der som tilsyns- og pleje-myndighed skal overvåge området, finder kommunen, at amtet og kommunen i fællesskab bør træffe afgørelse om påbud om oprensning.

Ejeren af lb.nr. 2 ønsker kanalen oprenset og har henvist til vandløbslovens bestemmelse, hvorefter ingen uden vandløbsmyndighedens tilladelse må hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme.

Sammenslutningen af Forældre til Handicappede Børn ejer matr.nr. 65 k Tolshave Elling. Denne ejendom var omfattet af det første fredningsforslag, men ved revisionen af forslaget i 2000 blev ejendommen udtaget af fredningen. Sammenslutningen har i klagen anført, at man aldrig har fået svar på, hvad en opstemning af afvandingskanalen vil betyde for sammenslutningens ejendom, herunder kloaksystem, septiktank og husets fundament. Sammenslutningen vil derfor holde fredningsmyndighederne ansvarlig for eventuelle fremtidige skader.

Det er Nordjyllands Amts vurdering, at ændringen af vandløbet ikke vil påvirke ejendommen. Skov- og Naturstyrelsen har anført, at ejendommen ligger relativt højt. Med bestemmelsen i fredningsafgørelsens § 3 om sænkning af vandstanden ved ekstreme nedbørsmængder er der taget det fornødne hensyn til ejendommen og dens tekniske installationer.

4. Klage over bestemmelsen om contortafyrbeplantningerne.

I fredningsafgørelsen § 2, stk. 9, er det fastsat, at contortafyrbeplantningerne kan afdrives og arealerne tilplantes med en blanding af danske skovtræarter.

Ejeren af lb.nr. 6 ønsker afklaret, hvem der skal foretage denne tilplantning.

Skov- og Naturstyrelsen finder ikke, at der er behov for yderligere afklaring af spørgsmålet, da bestemmelsen ikke indebærer nogen pligt til renafdrivning.

Naturklagenævnets afgørelse.

I sagens behandling, herunder besigtigelsen og det offentligt tilgængelige møde den 18. juni 2002 har deltaget 6 af Naturklagenævnets 10 medlemmer: Inger Vaaben (formand), Marie-Louise Andreasen, Peter Christensen, Leif Hermann, Mogens Mikkelsen og Poul Søgaard.

Naturklagenævnet har ved anden afgørelse af dags dato truffet afgørelse om erstatningen for fredningen.

Det tiltrædes, at der gennemføres fredning efter naturbeskyttelseslovens kap. 6 til sikring af de landskabelige og naturmæssige værdier, herunder gode vækstbetingelser for djævelsbid og ynglemuligheder for hedepletvinge.

Fredningsområdets afgrænsning.

Den afgrænsning af fredningen, som fredningsnævnet har fastlagt, tiltrædes med følgende ændring:

Lejeren af en del af matr.nr. 3 Tolshave, Elling, har ønsket hele det lejede areal udtaget af fredningen. Under henvisning til, at det lejede areal alene udgør ca. 1,3 ha af fredningens ca. 155 ha, og under henvisning til lejerens erhvervsmæssige interesse i en mulighed for udvidelse af minkfarmen, har nævnet besluttet at udtage den del af matr. nr. 3 Tolshave, Elling, der for øjeblikket er udlejet, af fredningen.

Bestemmelsen om dyrehold.

Sagsrejserne og Nordjyllands Amt har anført, at det vigtigste i for- hold til fredningens formål er at opretholde et passende dyrehold, og at dette dyrehold ikke medfører forringelser af naturværdierne. Ejerne af lb.nr. 1, har oplyst, at hvis der må tilskudsfodres med hø, halm og kraftfoder på det fredede areal, kan det nuværende antal moderdyr på ca. 25 opretholdes. På et møde den 15. juli 2003 med Nordjyllands Amt, ejerne af lb.nr. 1 og Naturklagenævnets sekretariat oplyste ejerne, at der ikke for tiden tilskudsfodres på arealerne, og at dette ikke vil blive aktuelt p.g.a. omkostningerne ved at indkøbe og udbringe foderet. Ejerne ønskede i stedet for bestemmelsen om tilskudsfodring, at der blev sat et mål for det maksimale antal dyreenheder, der må afgræsse arealet. Herudover ønskede ejerne indføjet i fredningsbestemmelserne, at det er tilladt at lade et mindre antal får og heste græsse på arealerne.

Nordjyllands Amt har beregnet, at bestanden omtrent skal halveres, hvis der ikke må tilskudsfodres, og har udtalt, at det med en så lille bestand bliver vanskeligt at opretholde et tilstrækkeligt græsnings- tryk på ikke dyrkede arealer. Amtet har derfor foreslået, at der ind- sættes en bestemmelse om tilskudsfodring på dele af de fredede area- ler.

Skov- og Naturstyrelsen og Danmarks Naturfredningsforening har derimod fundet, at der godt kan opretholdes en besætning på 24-25 ammekøer med opdræt, såfremt der kan fodres med indkøbt foder i stalden.

Nævnet bemærker, at fredningen ikke omfatter bygningerne tilhørende ejerne af lb.nr. 1, hvorfor der ikke med fredningen sker indskrænkning i ejernes adgang til fodring i staldene.

Nævnet finder - ligesom sagsrejserne og amtet - at opretholdelse af et passende dyrehold er meget vigtigt med henblik på at sikre fredningens formål. Nævnet skønner, at det er meget vanskeligt at forudse, hvor stort et dyrehold, der i fremtiden vil kunne opretholdes på arealer uden tilskudsfodring, og der er da heller ikke blandt parterne enighed herom. Under henvisning hertil og til ejerne af lb.nr. 1's udtalelse om, at der ikke for tiden tilskudsfodres på markerne, og at dette ikke vil blive aktuelt, stemmer flertallet for ikke at tillade tilskudsfod- ring på arealerne. I overensstemmelse med ejernes ønske tillades dog tilskudsfodring i kalveskjul, og det fastsættes, at arealerne kan af-

græsses med kreaturer svarende til 28 DE, og at arealet herudover - efter aftale med plejemyndigheden - kan afgræsses med heste og får. Da det er af stor betydning, at arealerne afgræsses, finder flertallet endvidere, at plejemyndighedens forpligtelse til at drage omsorg for en afgræsning eller andre plejetiltag, såfremt ejeren af lb.nr. 1 skulle opgive kreaturholdet på ejendommen, bør præciseres ved en bestemmelse i fredningen.

Mindretallet (Mogens Mikkelsen) vurderer, at en besætning på ca. 25 ammekøer med opdræt kun kan opretholdes, såfremt det tillades at tilskudsfodre med hø, halm og kraftfoder på markerne. Dette medlem stemmer derfor for at tillade tilskudsfodring på arealerne.

Bestemmelsen om udbringning af husdyrgødning.

Bestemmelsen om, at arealer i omdrift og engen "G" må tilføres husdyrgødning fra fredningsområdets husdyrhold, fastholdes. Det betyder, at husdyrgødning fra husdyrhold uden for fredningen, herunder gødning fra minkfarmen, ikke må tilføres.

Afvandingskanalen.

Bestemmelsen om afvandingskanalen formuleres som anført i fredningsafgørelsen side 4, d.v.s. at kommunen i overensstemmelse med bestemmelserne i vandløbsloven træffer afgørelse om, hvilke lodsejere, der skal pålægges oprensning.

Idet fredningsnævnets afgørelse af 15. november 2001 ophæves, fastsættes følgende fredningsbestemmelser for fredningsområdet, der er afgrænset som vist på det fredningskort, der hører til Naturklagenævnets afgørelse. Fredningen omfatter helt eller delvist de på vedhæftede matrikelfortegnelse anførte ejendomme.

§ 1. Fredningens formål.

Fredningen har til formål:

1. at sikre, at områdets landskabelige og naturhistoriske værdier bevares og forbedres ved ekstensiv udnyttelse og pleje,
2. at sikre gode vækstbetingelser for djævelsbid og ynglemuligheder for hedepletvinge,

3. at bevare og forbedre levevilkårene for plante- og dyrearter, der er knyttet til ekstensivt udnyttede, næringsfattige naturtyper med naturlig hydrologi.

§ 2. Arealernes drift.

Opdyrkning og anden jordbearbejdning er ikke tilladt.

Stk. 2. Der må ikke tilføres gødning, kalk eller pesticider.

Stk. 3. Arealer i omdrift kan dog fortsat dyrkes, men dyrkningen skal være ekstensiv uden brug af handelsgødning, kalk eller pesticider. Disse arealer og engen betegnet "G" på kortbilaget må dog tilføres husdyrgødning fra fredningsområdets dyrehold.

Stk. 4. Arealerne tilhørende lb.nr. 1, del af matr.nr. 2a Tolshave, Elling, må afgræsses med kreaturer svarende til 28 DE. Herudover kan arealet afgræsses med heste og får efter nærmere aftale med Nordjyllands Amt som plejemyndighed. Der må ikke tilskudsfodres med hø, halm og kraftfoder. Der kan dog opstilles kalveskjul til tilskudsfodring.

Stk. 5. Landbrugsarealer i omdrift kan overgå til eng, overdrev eller hede.

Stk. 6. Der må ikke plantes træer, men de nuværende skovarealer skal bevares. Renafdrift er ikke tilladt. Skovdriften skal baseres på naturlig foryngelse og plukhugst med henblik på at opnå en skov med lys-åbent præg. Markante, gamle træer bevares.

Stk. 7. Fredningen er ikke til hinder for, at skovarealerne overgår til urørt skov, stævningsskov eller græsningsskov.

Stk. 8. De på fredningskortet med "Con" angivne contortafyrplantninger kan dog renafrives, og arealerne tilplantes med en blanding af danske skovtræer.

Stk. 9. Eng, overdrev og hede skal holdes åbne ved passende drift og pleje og mosearealer ved rydninger og opretholdelse af høj vandstand.

§ 3. Afvanding.

Den nuværende vandstand i den nord-syd gående afvandingskanal skal sikres ved en opstemning til kote 5,5, og det pålægges amtet at føre tilsyn med grøften opstrøms opstemningen for at sikre, at dens tilstand stedse vil gøre det muligt - ved at sænke opstemningen - hurtigt at afvande arealerne ved ekstreme nedbørsmængder. Tilsynsmyndigheden skal efter en konkret vurdering rette henvendelse til kommunen som vandløbsmyndighed, og kommunen træffer afgørelse om, hvilke lodsejere der skal pålægges oprensning. Uenighed mellem lodsejerne og myndighederne afgøres af fredningsnævnet.

§ 4. Terrænændringer.

Der må ikke foretages terrænændringer, udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages opfyldning, planering eller afgravning af terrænet.

Stk. 2. Bestemmelsen er ikke til hinder for nødvendige, mindre terrænændringer i forbindelse med naturpleje eller naturgenopretning.

§ 5. Bebyggelse, veje, og tekniske anlæg m.v.

Der må ikke ske bebyggelse, herunder med skure, boder eller lignende.

Stk. 2. Der må ikke etableres faste konstruktioner og anlæg. Der må ikke etableres faste hegn bortset fra de for afgræsningen nødvendige hegn. Der må ikke etableres mure, tårne eller master, herunder master for luftledninger til strømforsyning eller lignende skæmmende indretninger, ligesom der ikke må anlægges sportspladser, motorbaner, skydebaner, oplagspladser, lossepladser, teltpladser eller lignende.

Stk. 3. Der må ikke anbringes campingvogne.

Stk. 4. Der må ikke anlægges veje. Ejerne kan etablere trampestier uden befæstning.

§ 6. Jagt.

Fredningen er ikke til hinder for jagt.

§ 7. Offentlighedens adgang.

Offentligheden har ret til færdsel og ophold efter reglerne i naturbeskyttelsesloven.

§ 8. Naturpleje og naturgenopretning.

Til opfyldning af fredningens formål kan naturpleje og naturgenopretning foretages af Nordjyllands Amt som plejemyndighed, jf. bekendtgørelse nr. 837 af 4. september 2000. Nordjyllands Amt udarbejder efter drøftelse med lodsejerne en plejeplan, der i tilfælde af uenighed forelægges fredningsnævnet til afgørelse. I plejeplanen fastlægges de nærmere regler for afgræsning og placering af kalveskjul. Amtet skal etablere de for afgræsning af arealerne på matr.nr. 2a Tolshave, Eling, nødvendige hegn, jf. § 2, stk. 4.

Stk. 2, Plejemyndigheden har ret til efter forudgående meddelelse til ejerne og uden udgift for disse at lade foretage pleje i overensstemmelse med plejeplanen.

Stk. 3. Såfremt ejeren af lb.nr. 1, del af matr.nr. 2a Tolshave, Eling, opgiver kreaturholdet på ejendommen, påhviler det Nordjyllands Amt som plejemyndighed i overensstemmelse med fredningens formålsbestemmelse at sikre gode vækstbetingelser for djævelsbid og ynglemuligheder for hedepletvinge eventuelt ved at lade arealerne afgræsse.

§ 9. Bonusvirkning.

Der tillægges afgørelsen bonusvirkning jf. naturbeskyttelseslovens § 38, stk. 6, jf. vandløbsloven for så vidt angår § 3.

§ 10. Dispensation.

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

på Naturklagenævnets vegne

Inger Vaaben
viceformand

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. planlovens § 58, stk. 3. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. planlovens § 62, stk. 1.

Fortegnelse

over de matrikelnumre, der helt eller delvist er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 30. januar 2004

Tolshave, Elling:

1b, 2a og 3.

Bratten, Elling:

3d, 4b, 4e, 4h, 5a og 5c.

Jerup by, Elling:

26ad og 28 d.

Naturklagenævnets afgørelse**af 30. januar 2004**

**om erstatning i anledning af fredning af natur- og landbrugsarealer
ved Tolshave, Frederikshavn Kommune, Nordjyllands Amt
(sag nr. 03-111/800-0001).**

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt har den 15. november 2001 truffet afgørelse om erstatning i anledning af fredning af natur- og landbrugsarealer ved Tolshave, Frederikshavn Kommune, Nordjyllands Amt.

Erstatning er tilkendt 7 lodsejere med et beløb på 1.735.900 kr. Herudover er der tilkendt en lejer en erstatning på 50.000 kr. for ophør med brug af en møddingsplads og bortkørsel af gødning.

Fredningsnævnets erstatningsafgørelse er i henhold til naturbeskyttelseslovens § 42 forelagt Naturklagenævnet og er samtidig påklaget til Naturklagenævnet af Miljøministeriet v/Skov- og Naturstyrelsen, Nordjyllands Amt, 3 lodsejere og lejeren.

Fredningsnævnets afgørelse.

I fredningsnævnets erstatningsafgørelse er der anført følgende om erstatningsfastsættelsen:

"Fredningserstatningerne - der bør modsvare nedgangen i de berørte ejendommers handelsværdi som følge af fredningsindgrebet - vil sædvanligvis kunne beregnes på grundlag af en grundtakst pr. ha med tillæg af særtakster efter karakteren af fredningsbestemmelserne og de berørte naturtyper.

For arealer omfattede af naturbeskyttelseslovens § 3 af naturtyperne hede, mose, overdrev eller sø beregnes ikke grundtakst, men en særtakst på 1.000 kr. pr. ha for plejeadgang.

For arealer, der skal opretholdes som skov, enten ved bevaring af den nuværende bevoksning, eller - for så vidt angår contortaplantningerne - som efter afdrift skal genplantes med blandingsskov, beregnes ikke grundtakst.

For arealer, der nu er beplantet med egekrat - og som dermed ikke kan antages at være genstand for særlig økonomisk udnyttelse - vil fredningsbestemmelserne i det væsentlige kunne sidestilles med pleje og erstatningen fastsættes til 2.000 kr. pr. ha.

For de øvrige skovarealer vil erstatningen for contortaarealerne, der vil kunne afdrives mod genplantning med blandet skov, der derefter skal opretholdes med restriktioner på driften, kunne fastsættes til 3.500 kr. pr. ha, medens øvrige skovarealer, der skal opretholdes med plukhugst og selvforryngelse erstattes med 5.000 kr. pr. ha.

Under hensyn til de indskrænkninger i husdyrholdet indenfor området, der må antages at blive en følge af fredningen, og den deraf følgende begrænsning af tilførslen af husdyrgødning til markerne og engarealet betegnet "G", finder nævnet ikke, at tilladelsen til at gøde med husdyrgødning vil få nogen væsentlig betydning ved erstatningsfastsættelsen.

Herefter fastsætter nævnet erstatningen for markarealer for gødningsrestriktioner m.v. og tilplantningsforbud til 25.000 kr. pr. ha.

Som følge af reguleringen af afvandingsgrøften og forbudet mod gødskning fastsættes erstatningen for samtlige engarealer til 10.000 kr. pr. ha, idet det for nævnet er usikkert, i hvilket omfang græsningsengene hidtil har været gødede. Da det er oplyst, at Nordjyllands Amt ved opdelingen i naturenge og kulturenge har forudsat, at kulturengene hidtil med nogle års intervaller har været omlagt, tillægges for disse arealer 2.000 kr. pr. ha for ophør af denne jordbearbejdning."

Herefter har fredningsnævnet anvendt følgende takster:

1. For arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 ydes en særtakst for plejeadgang: 1.000 kr. pr. ha

2. Egekrat	2.000 kr. pr. ha
3. Contortaarealer	3.500 kr. pr. ha
4. Øvrig skov	5.000 kr. pr. ha
5. Markarealer med gødningsrestriktioner	25.000 kr. pr. ha
6. Naturenge	10.000 kr. pr. ha
7. Kulturenge	12.000 kr. pr. ha

Lb.nr. 1 er herudover tildelt en erstatning for overkapacitet af bygninger på 100.000 kr.

Lejeren af en del af lb.nr. 2 er tildelt en skønsmæssig erstatning på 50.000 kr.

Fredningsforslaget blev bekendtgjort den 10. juli 1999. Ifølge naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 2, må der efter bekendtgørelsen ikke foretages noget, som strider mod de foreslåede fredningsbestemmelser.

Den 12. april 2000 meddelte Danmarks Naturfredningsforening fredningsnævnet, at sagsrejserne ville fremsende et revideret fredningsforslag, og at sagsrejserne var enige om, at fredningsforslagets foreløbige retsvirkninger kunne ophæves under sagens behandling.

Herefter fremsendte fredningsnævnet meddelelse til alle lodsejere om, at retsvirkningerne af forslagets bekendtgørelse var udsat indtil endelig afgørelse forelå. Samtidig blev det meddelt lodsejerne, at de i medfør af naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 2, kunne fremsætte krav om godtgørelse, såfremt de havde lidt et tab som følge af fredningsforslagets retsvirkninger. Ingen af lodsejerne fremsatte sådanne krav.

I fredningsnævnets afgørelse er anført følgende: "Med sagsrejsernes tiltrædelse er retsvirkningerne af fredningsforslaget udskudt, til endelig afgørelse foreligger."

Klager over erstatningsfastsættelsen.

Lb.nr. 1. Lisbeth Kruse Banke, Jens Christian Banke og Chr. Rasmussen v/Dansk Landbrugsrådgivning.

Ejendommen er på 117,3 ha, hvoraf 99,7 ha fredes. Ejendommen har hidtil været drevet med kødkvæg, kornavl samt skovdrift. I de senere år

har der været en besætning på ca. 25 ammekøer med opdræt. Markerne dyrkes dels med græs dels med korn.

Fredningsnævnet har tilkendt ejerne en samlet erstatning på 1.175.600 kr.

Ejerne har accepteret fredningsnævnets erstatning på 1.000 kr. pr. ha for overdrev, moser og hedearealer.

Græsningsudbyttet på naturenge og kulturrenge forventes at blive i hvert fald halveret på grund af reguleringen af afvandingsgrøften og forbudet mod gødskning, kalkning og anvendelse af pesticider samt forbudet mod omlægning. Værdien af arealerne vil således falde fra ca. 25.000 kr. pr. ha til ca. 10.000 kr. pr. ha.

Skovarealerne vil fremover ikke give noget økonomisk afkast, der bliver alene tale om udgifter. Ud over indtægterne fra skovdriften har ejerne også kunnet hente brændsel til opvarmning af de to boliger, der er på ejendommen. Det vurderes, at arealernes værdi falder fra 40-50.000 kr. pr. ha til 10-20.000 kr. pr. ha.

På arealer i omdrift må dyrkning af korn og andre landbrugsafgrøder bortset fra græs ophøre. Forbudet mod gødskning, kalkning og anvendelse af pesticider vil medføre, at græsudbyttet reduceres til ca. 1/3. Arealerne kan fremover alene anvendes til ekstensivt dyrehold. Arealernes værdi vil falde fra 40-50.000 kr. pr. ha til 10-20.000 kr. pr. ha.

Der er i 1996 investeret i en ny løsdriftsstald, og udgifterne hertil androg 530.000 kr. Da det kan forventes, at besætningen skal reduceres til 30-50% af den nuværende besætning, såfremt der kun må tilskudsfores med halm og hø på markerne, vil stalden ikke kunne udnyttes maksimalt.

Hidtil har ejerne drevet kvægholdet med overskud. Fremover kan forventes et årligt underskud i form af mistet dækningsbidrag fra de dyr, der ikke længere kan være på ejendommen. Det kan ikke forventes, at de faste omkostninger falder, selv om besætningen reduceres. Der er også risiko for, at Told & Skat vil fastslå, at det fremtidige landbrug må betragtes som et hobbybrug.

Klagerne har herefter krævet følgende ændringer af fredningsnævnets takster:

natureng og kultureng	15.000 kr. pr. ha
egekrat, contortafyr og øvrig skov	30.000 kr. pr. ha
dyrkede arealer	30.000 kr. pr. ha
ejendomsforringelse i øvrigt	550.000 kr.

Samlet erstatningskrav	<u>2.545.100 kr.</u>
------------------------	----------------------

Lejeren af en del af lb.nr. 2 Ole Skjoldborg v/Dansk Landbrugsrådgivning.

Fredningsnævnet har tilkendt lejeren en skønsmæssig erstatning på 50.000 kr. for "dels nye anlæg uden for fredningen til opbevaring af gødning, dels udgifter til bortkørsel af gødningen, da den hidtidige udbringning af gødning på tilgrænsende arealer er afskåret".

Lejeren har fremsat et krav i henhold til naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 2, (forsinkelseserstatning) på 388.700 kr. Lejeren har oplyst, at han, inden fredningssagen blev rejst, var i færd med at forhandle om køb af ejendommen for at sikre muligheden for en udvidelse af minkfarmen. Såfremt fredningssagen ikke var blevet rejst, ville udvidelsen være gennemført.

Godtgørelseskravet fremkommer således:

Driftstab i 2000 som følge af manglende udvidelse	70.240 kr.
Driftstab i 2001 som følge af manglende udvidelse	140.480 kr.
Driftstab i 2002 som følge af manglende udvidelse	140.480 kr.
Øgede byggeudgifter ved forsinkelse af udvidelsen	7.500 kr.
Indkøb af 200 tæver á 150 kr.	<u>30.000 kr.</u>
i alt	388.700 kr.

Lejeren har en aftale med ejeren af lb.nr. 2 om udspredning af gødning på det areal, der nu bliver fredet. Såfremt gødningen fra minkfarmen ikke længere kan udsprede på de fredede arealer, påføres der lejeren et tab. Minkgødning er ikke attraktiv, og det må derfor påregnes, at gødningen skal transporteres ca. 15 km. Ifølge bekendtgørelse nr. 824 af 2. oktober 2002 om husdyrhold og arealkrav skal husdyrgødning, der transporteres mere end 10 km fra produktionsstedet, transporteres med

lastbil. Der produceres ca. 70 ton fast gødning og ca. 30 ton ajle pr. år. Merudgiften til transport af fast gødning kan ansættes til 50 kr. pr. ton og for ajle til 90 kr. pr. ton. Den samlede årlige merudgift bliver herefter 6.200 kr. Med en kapitaliseringsfaktor på 20 bliver tabet 124.000 kr.

Lb.nr. 5. Hans Erik Christiansen og Jan-Ivar Christiansen v/advokat Hans Chr. Ledet.

Ejendommen er på 39,9 ha, hvoraf 7,2 ha fredes. Fredningsnævnet har tilkendt ejerne en erstatning på 63.800 kr.

Ejerne har krævet en erstatning på ikke under 120.000 kr. Nærmere begrundelse for erstatningskravet foreligger ikke.

Lb.nr. 6. Rasmus Banke v/Dansk Landbrugsrådgivning.

Ejendommen er på ca. 15 ha, hvoraf 4,8 ha fredes. Fredningsnævnet har tilkendt en erstatning på 64.200 kr.

Ejeren har krævet samme ændringer af fredningsnævnets takster som lb.nr. 1.

natureng og kultureng	15.000 kr. pr. ha
egekrat og øvrig skov	30.000 kr. pr. ha
dyrkede arealer	30.000 kr. pr. ha
Samlet erstatningskrav	<u>114.900 kr.</u>

Bemærkninger til erstatningskravene.

Markarealer.

Fredningsnævnet har tilkendt en erstatning for tilplantningsforbudet og gødningsrestriktioner på 25.000 kr. pr. ha.

Skov- og Naturstyrelsen har anført, at erstatningen for markerne bør ligge i størrelsesordenen 10-15.000 kr.

Nordjyllands Amt har anført, at erstatningen for markarealerne på 25.000 kr. pr. ha er for høj. Området er et af de steder i Danmark, hvor husdyrtætheden er lavest og boniteten gennemgående ringe. Priserne for landbrugsjord med hektarstøtte svinger mellem 40.000 kr. pr. ha for de dårligste jorder og 60.000 kr. pr. ha for de bedste. Boniteten for agerjorden inden for fredningen er klart i den dårligste kategori. Fredningen ændrer ikke på muligheden for hektarstøtte for agerjord. Da disse jordes værdi hovedsagelig er en kapitalisering af hektarstøtten på 2.500 kr. pr. ha, bør fredningserstatningen nedsættes til max. 10.000 kr. pr. ha.

Fordelingen af erstatningsbeløbet mellem staten og Nordjyllands Amt.

Under henvisning til naturbeskyttelseslovens § 49, stk. 5, har Nordjyllands Amt anmodet om, at amtets andel af fredningserstatningen nedsættes til 10%. Amtet finder, at fredningen må anses for at være af national betydning, da Skov- og Naturstyrelsen er medlemsrejser, og da hedepletvinge er omfattet af habitatdirektivet.

Skov- og Naturstyrelsen finder ikke, at den samlede erstatning er af en størrelse, der kan berettige til, at staten afholder 90% af erstatningen.

Naturklagenævnets afgørelse.

I sagens behandling, herunder besigtigelsen og det offentligt tilgængelige møde har deltaget 6 af Naturklagenævnets 10 medlemmer: Inger Vaaben (formand), Marie-Louise Andreasen, Peter Christensen, Leif Hermann, Mogens Mikkelsen og Poul Søgaard.

Naturklagenævnet har ved anden afgørelse af dags dato tiltrådt, at fredningen af natur- og landbrugsarealer ved Tolshave, gennemføres efter naturbeskyttelseslovens kap. 6. Fredningens afgrænsning fastsættes som af fredningsnævnet bestemt, idet dog det lejede areal på 1,3 ha af matr.nr. 3 Tolshave, Elling, udtages af fredningen. Fredningsbestemmelserne fastsættes i overensstemmelse med fredningsnævnets afgørelse med visse ændringer.

Erstatningen i anledning af en fredning fastsættes til et beløb, der modsvare den nedgang i ejendommens handelsværdi, der er en følge af de ved fredningen pålagte begrænsninger i rådigheden, jf. naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 1.

Naturklagenævnet finder, at fredningsbestemmelserne normalt ikke kan anses for at være værdiforringende for de arealer, der som søer, he-der, moser og lignende, strandenge og strandsumpe samt overdrev er beskyttet ved reglerne i naturbeskyttelseslovens § 3. Den adgang til pleje af arealerne, der ved fredningsafgørelsen er tillagt Nordjyllands Amt, findes heller ikke at være værdiforringende. Det bemærkes i den forbindelse, at plejeplaner skal udarbejdes efter drøftelse med lodsejerne. Den af fredningsnævnet fastsatte erstatning på 1.000 kr. pr. ha for plejeadgang for disse arealer ophæves derfor.

Naturklagenævnet lægger til grund, at markernes værdi uden fredning må antages at være ca. 40.000 kr. pr. ha, og at fredningsindgrebene antages at medføre en nedgang i arealernes værdi på ca. 60%. Den af fredningsnævnet fastsatte erstatning på 25.000 kr. pr. ha kan derfor stadfæstes.

De af fredningsnævnet i øvrigt fastsatte erstatninger:

1. Egekrat	2.000 kr. pr. ha
2. Contortaarealer	3.500 kr. pr. ha
3. Øvrig skov	5.000 kr. pr. ha
4. Naturenge	10.000 kr. pr. ha
5. Kulturenge	12.000 kr. pr. ha

stadfæstes med de af fredningsnævnet anførte begrundelser.

Da dyrkningen af arealerne for fremtiden skal være ekstensiv, vil markudbyttet efterhånden falde, og dette sammenholdt med forbudet mod tilskudsfodring på markerne gør det vanskeligt at forudse, hvor stort et dyrehold der på længere sigt vil kunne opretholdes. Der tilkendes derfor ejerne af lb.nr. 1 en erstatning på 100.000 kr. for forringelse af fodringsmulighederne.

Da ejeren kan opretholde et dyrehold på 28 DE og herudover mulighed for et antal heste og får til afgræsning, ses der ikke at være grundlag for tildeling af erstatning for overskydende bygninger.

Der tildeles lejeren af den del af lb.nr. 2, der udtages af fredningen, en erstatning på 12.000 kr. for forbudet mod udspreddning af gød-

ning fra minkfarmen inden for det fredede areal. Der tilkendes ikke lejeren nogen godtgørelse i henhold til naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 2, idet det af lejeren oplyste om planerne for et eventuelt køb af ejendommen og en eventuel udvidelse af minkfarmen viser, at disse planer har været på et helt forberedende stadium.

I fredningsnævnets erstatningsafgørelse er der anført følgende om opgørelsen af størrelserne på de forskellige naturtyper i fredningsområdet: "I anledning af uoverensstemmelser mellem de af lodsejerne angivne arealer og forslagets angivelser har Nordjyllands Amt på nævnets foranledning den 3. august og den 3. september 2001 fremsendt beregninger af arealerne af de omfattede naturtyper - tildels efter fornyede besigtigelser - for hver enkelt ejendom, og denne beregning har været forelagt lodsejerne. Nævnet har herefter lagt denne opdeling til grund for erstatningsberegningen."

Lodsejerne har ikke klaget til Naturklagenævnet over beregningen af arealerne, der derfor lægges til grund for erstatningsfastsættelsen, idet dog et areal på 1,3 ha af matr.nr. 3 Tolshave, Elling, udgår af fredningen.

Idet fredningsnævnets afgørelse af 15. november 2001 om erstatninger i anledning af fredning af natur- og landbrugsarealer ved Tolshave ophæves, fastsættes herefter følgende erstatninger:

Lb.nr. 1: Lisbeth Kruse Banke, Jens Christian Banke og Chr. Rasmussen.

1. marker:	36,4 ha á 25.000 kr.	910.000 kr.
2. kultureng:	7,3 ha á 12.000 kr.	87.600 kr.
3. natureng:	4,4 ha á 10.000 kr.	44.000 kr.
4. egekrat:	0,4 ha á 2.000 kr.	800 kr.
5. contortaarealer:	6,6 ha á 3.500 kr.	23.100 kr.
6. øvrig skov:	16,5 ha á 5.000 kr.	82.500 kr.
7. forringelse af fodringmulighederne		<u>100.000 kr.</u>
i alt		<u>1.248.000 kr.</u>

Lb.nr. 2: Helmer Georg Larsen.

1. marker:	5,6 ha á 25.000 kr.	140.000 kr.
2. kultureng:	1,6 ha á 12.000 kr.	19.200 kr.
3. natureng:	1,2 ha á 10.000 kr.	12.000 kr.

4. skov:	0,12 ha á 5.000 kr.	<u>600 kr.</u>
i alt		<u>171.800 kr.</u>

Lb.nr. 3 og 4: udgået.

Lb.nr. 5: Hans Erik Christiansen og Jan-Ivar Christiansen.

1. marker:	0,8 ha á 25.000 kr.	20.000 kr.
2. kultureng:	3,4 ha á 12.000 kr.	<u>40.800 kr.</u>
i alt		<u>60.800 kr.</u>

Lb.nr. 6: Rasmus Banke.

1. marker:	2,2 ha á 25.000 kr.	55.000 kr.
2. natureng:	0,2 ha á 10.000 kr.	2.000 kr.
3. egekrat:	0,4 ha á 2.000 kr.	800 kr.
4. øvrig skov:	1,1 ha á 5.000 kr.	<u>5.500 kr.</u>
i alt		<u>63.300 kr.</u>

Lb.nr. 7: John Elling.

egekrat:	0,7 ha á 2.000 kr.	<u>1.400 kr.</u>
----------	--------------------	------------------

Lb.nr. 8 og 9: Bent Erling Sørensen.

1. marker:	6,3 ha á 25.000 kr.	157.500 kr.
2. kultureng:	1,1 ha á 12.000 kr.	13.200 kr.
3. natureng:	0,5 ha á 10.000 kr.	5.000 kr.
4. skov:	0,9 ha á 5.000 kr.	<u>4.500 kr.</u>
i alt		<u>180.200 kr.</u>

Lb.nr. 10: Jens Carl Jensen.

1. marker:	0,8 ha á 25.000 kr.	20.000 kr.
2. natureng:	1,7 ha á 10.000 kr.	17.000 kr.
3. skov:	0,9 ha á 5.000 kr.	<u>4.500 kr.</u>
i alt		<u>41.500 kr.</u>

Der tilkendes lejeren af en del af lb.nr. 2 Ole Skjoldborg en erstatning på 12.000 kr. for forbudet mod udspredning af gødning inden for det fredede areal.

Samlet erstatning: 1.779.000 kr.

Erstatningerne forrentes fra datoen for Naturklagenævnets afgørelse den 30. januar 2004, og indtil erstatningerne udbetales med en årlig rente, der svarer til Danmarks Nationalbanks diskonto, jf. naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 3.

I henhold til naturbeskyttelseslovens § 47 tilkendes der Lisbeth Kruse Banke, Jens Kristian Banke, Chr. Rasmussen og Rasmus Banke en godtgørelse på 33.125 kr. og Ole Skjoldborg en godtgørelse på 23.500 kr. til sagkyndig bistand under sagens behandling. Godtgørelsesbeløbene udbetales til Dansk Landbrugsrådgivning.

Da fredningen må anses for at være af national betydning, udredes erstatningerne og godtgørelserne af staten v/Miljøministeriet med 90% og Nordjyllands Amt med 10%, jf. naturbeskyttelseslovens § 49, stk. 5.

Naturklagenævnets afgørelse af erstatningsspørgsmålene kan efter naturbeskyttelseslovens § 45 påklages til Taksationskommissionen af de ejere, der har indbragt fredningsnævnets erstatningsafgørelse for Naturklagenævnet, eller for hvis vedkommende Naturklagenævnet har skærpet fredningsbestemmelserne eller nedsat erstatningen. Afgørelsen kan endvidere påklages af Miljøministeriet og Nordjyllands Amt.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, Naturklagenævnets afgørelse er meddelt den klageberettigede, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 1.

Klage indgives skriftligt til Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K, der videresender klagen til Taksationskommissionen.

På Naturklagenævnets vegne

Inger Vaaben

viceformand

FREDNINGSNÆVNET>

Den 15. november 2001 traf Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt følgende

A F G Ø R E L S E

i FS 32/1999:

Fredning af natur- og landbrugsarealer ved Tolshave, Frederikshavn kommune.

Den 22. juni 1999 modtog Fredningsnævnet for Nordjyllands amt fra Danmarks Naturfredningsforening og med Skov- og Naturstyrelsen som medsagsrejsere forslag til fredning af Tolshave.

Forslaget er revideret i 2000 og omfatter herefter ca. 155 ha, beliggende i Frederikshavn kommune.

Områdets afgrænsning og beskrivelse af lokaliteten:

Det område, som fredningsforslaget omfatter, grænser mod nord til skov og til det fredede areal Kalmar Rimmer, et rimme-doppe landskab med egekrat og hede. Kalmar Rimmer, der er på ca. 20 ha, er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 3. februar 1951. Fredningsforslagets område grænser mod nordøst til dyrkede marker, hede, skov og jernbanen Frederikshavn-Skagen mod syd til skov, hede, eng og marker, mod sydvest til skov, hede og mose og mod nordvest til marker og hede.

Området består af naturarealer (mose, overdrev, eng, hede og skov) og opdyrkede marker i det såkaldte "rimme-doppe landskab" af gamle strandvolde, som præger store arealer omkring Jerup.

Arealer med skov og krat fremgår af fredningskortet og arealer omfattende af naturbeskyttelseslovens § 3 fremgår af kortbilag 2.

Områdets naturtyper fordeler sig efter forslaget således:

Mose:	27 ha (17%)
Hede:	24 ha (15%)
Kultureng:	16 ha (10%)
Natureng:	12 ha (8%)
Overdrev:	8 ha (5%)
Sø:	1 ha (1%)
§ 3 arealer i alt:	88 ha (57 %)
Skov:	20 ha (13%)
Agerjord m.v.	47 ha (30%)

Om fredningsforslagets baggrund og perspektiv

er anført:

"Området er levested for den meget sjældne og truede dagsommerfugl Hedepletvinge (*Euphydryas aurinia*), der er tæt på at uddø i Danmark. I 1998 blev der efter en grundig undersøgelse kun fundet 4 bestande af arten i Danmark. Bestanden ved Tolshave var den største og mest livskraftige. Det er sandsynligt, at området huser den største bestand af sommerfuglen i landet og muligvis over halvdelen af den samlede bestand i Danmark.

Hedepletvingen er en af de meget få insektarter, der er officielt fredet i Danmark.

Sommerfuglearten er optaget på EF-habitatsdirektivets liste 2 over arter, der kræver udpegning af særlige bevaringsområder. Danmark har således en særlig international forpligtelse til at beskytte arten. Det område, som fredningsforslaget omfatter, er imidlertid ikke udpeget som EF-habitatområde, idet bestanden ikke var kendt, da udpegningen fandt sted.

Sommerfuglen er knyttet til planten Djævelsbid, som larverne lever på. Djævelsbid-planterne skal vokse på solrige steder for at være egnede for sommerfuglen. Ugødskede, noget fugtige steder med tørveholdig jordbund er de bedste. Høslæt af arealerne, evt. kun hvert 2. år, synes at være en god driftsform, men ekstensiv kvæggæsning uden gødskning og uden nogen form for tilskudsfodring er også en mulighed. Arten kan formentlig også trives i områder uden anden drift end, at træopvæksten holdes i ave.

Fredningsforslaget omfatter et område, der er en mosaik af naturarealer (skov, hede/overdrev, overvokset klit, mose, natureng), agerjord i omdrift og agerjord uden for omdrift. Arealet afvandes af en kanal, der er gravet for mere end 50 år siden. Omkring 1990 blev kanalen oprenset, og siden er den årligt blevet oprenset af hensyn til vandaflodning. Dette har betydet en generel vandstandssænkning, som bl.a. har resulteret i, at Padder og ynglende Bekkasiner er forsvundet. Desuden betyder dræningen, at tilgroningen accelererer i takt med, at tørvejorden nedbrydes ved lufttilførslen. Denne proces vil på længere sigt resultere i, at området bliver uegnet som levested for bl.a. Hedepletvingen.

Hedepletvingens biologi er meget vel studeret i udlandet, og det er dokumenteret, at bestandenes størrelse svinger meget fra år til år, og at yngleområderne ofte flytter sig fra sted til sted. Arten er afhængig af mange egnede ynglesteder inden for et større område for at overleve på lang sigt, bl.a. fordi bestanden på et enkelt velegnet ynglested let kan blive decimeret af Parasitter. Derfor er det utilstrækkeligt blot at sikre de arealer, hvor Hedepletvingen yngler i 1998.

Fredningsforslaget omfatter på den baggrund ca. 155 ha, som ønskes omlagt til en blandet drift, hvor der ikke må bruges pesticider, og hvor der ikke må tilføres nogen form for gødningsstoffer udefra - heller ikke i form af tilskudsfodring udefra. Samtidig skal vandstanden hæves ved at blokere drækanalen, og der skal foretages en skånsom pleje, så træopvæksten holdes i ave.

Perspektivet i fredningen er at skabe et varieret og delvist åbent landskab med såvel fugtige som tørre partier med ekstensiv udnyttelse. Området vil herved kunne fastholdes og styrkes som et meget værdifuldt naturareal med livsbetingelser for hedepletvingen samt for Bekkasiner, Padder og en række specielle plante- og dyrearter. Fredningens formål er således ikke kun at sikre et levested for Hedepletvingen, men også at sikre et godt levested for de specielle plante- og dyrearter, der er knyttet til lysåbne og ekstensivt udnyttede områder.

Med fredningen vil der kunne skabes et landskabsbillede og et område, der vil rumme mange af de naturmæssige kvaliteter, som arealet havde, før det blev afvandet og opdyrket”

Det bemærkes, at området nu indgår i den foreslåede udvidelse af EU-habitatområdet Jerup

Hede, Råbjerg og Tolshave Mose.

Områdets planmæssige status:

Hele arealet er beliggende i landzone.

I regionplanen for Nordjyllands amt 1997 er området betegnet som regionalt naturområde. Planen indeholder vedrørende disse områder bl.a.:

“

Målet for de regionale naturområder er at sikre:

- naturbeskyttelses- og bevaringsinteresserne samt udnyttelse til friluftsliv,
- opretholdelse og udbredelse af et righoldigt og varieret plante- og dyreliv,
- særligt værdifulde landskaber samt geologiske beskyttelsesområder.

De regionale naturområder rummer en meget væsentlig del af amtets områder af betydning for forskning og undervisning. Arealanvendelse, der er i strid med eller begrænser fredningsværdierne, vil derfor medføre tab af væsentlige og oftest uerstattelige værdier. Fredningsplanen angiver mere detaljeret fredningsinteresserne, og hvordan de varetages.

For at opretholde et vildtlevende og alsidigt dyre- og planteliv, er det af afgørende betydning, at der findes større sammenhængende områder, hvorfra spredning kan foregå. Sådanne områder kan reelt kun opretholdes eller skabes inden for de regionale naturområder.

Dele af de regionale naturområder har særlig national og international betydning som levesteder for dyr og planter.

De regionale naturområder rummer elementer og formationer, der er af afgørende betydning for den fortsatte forskning i såvel den hidtidige som den fremtidige landskabsdannelse og -udvikling.

Det er af afgørende værdi for den fremtidige forskning og undervisning, at der fremover findes geologiske og landskabsformationer og -elementer, der ikke forstyrres af råstofudnyttelse, tekniske anlæg og kulturtekniske indgreb.

Retningslinier.

.....

3.2.6 I de regionale naturområder må den nuværende arealanvendelse ikke ændres, medmindre det tjener til at opfylde målsætningen for de regionale naturområder.”

Området er ikke berørt af lokalplaner.

I amtets planlægningsgrundlag for fredninger (1985 - 97) er rimme-doppelandskabet i Råbjerg Mose og Tolshave Mose anført som et af fire landskaber i regionen, der betegnes som nationalt enestående.

Sagens behandling:

Bekendtgørelse om sagens rejsning har været indrykket i Statstidende for den 10. juli 1999 samt i Aalborg Stiftstidende og Lokalavisen.

Offentligt møde er afholdt den 18. august 1999.

På mødet har Nordjyllands amt udtalt sig mod forslaget og henvist til, at formålet vil kunne opnås gennem naturbeskyttelseslovens regler og ved aftaler med lodsejerne, og at udgifterne til pleje vil blive betydelige. Frederikshavn kommune og Friluftsrådet har tilsluttet sig amtets indvendinger. Herudover har kommunen og en del af lodsejerne haft indvendinger særligt mod forslagets bestemmelser og vandstandshævning som følge af opstemning og undladt vedligeholdelse af afvandingsgrøften.

Nævnet har herefter fra sagsrejserne den 8.maj 2000 modtaget revideret fredningsforslag og ved skrivelse af 9. marts 2001 visse lempelser i de foreslåede fredningsbestemmelser.

På et møde den 28. juni 2000 er der, efter nævnets forslag med hensyn til afvandingsforholdene mellem sagsrejserne, lodsejerne, amtet og Frederikshavn kommune som vandløbsmyndighed, opnået enighed om følgende formulering:

“At den nuværende vandstand skal sikres ved en opstemning til kote 5,5, og at det pålægges amtet at føre tilsyn med grøften opstrøms opstemningen for at sikre, at dens tilstand stedse vil gøre det muligt - ved at sænke opstemningen - hurtigt at afvande arealerne ved ekstreme nedbørsmængder. Tilsynsmyndigheden skal efter en konkret vurdering rette henvendelse til kommunen som vandløbsmyndighed, og kommunen træffer afgørelse om hvilke lodsejere, der skal pålægges oprensning. Uenighed mellem lodsejerne og myndighederne afgøres af fredningsnævnet.

Der bør tillægges bestemmelserne bonusvirkning, jfr. naturbeskyttelseslovens § 38, stk. 6, således at der tillægges nævnet kompetence, jfr. vandløbsloven i disse tilfælde, idet afgørelsen skal træffes på grundlag af fredningens formål.”

I fortsættelse af mødet har sagsrejserne - i enighed med den berørte lodsejer - i skrivelse af 4. juli 2000 foreslået en tilføjelse til forslaget for så vidt angår driften af skovarealerne.

Med sagsrejsernes tiltrædelse er retsvirkningerne af fredningsforslaget udskudt, til endelig afgørelse foreligger.

Fredningsnævnets bemærkninger:

Fredningsnævnet finder, at fredning bør gennemføres for de nedenfor nævnte ejendomme, jfr naturbeskyttelseslovens kap. 6, i det væsentlige i overensstemmelse med det reviderede fredningsforslag og det på mødet den 28. juni 2000 indgåede forlig for så vidt angår afvandsforholdene, for at sikre og forbedre de landskabelige og naturvidenskabelige værdier, idet der er lagt særlig vægt på hedepletvingens tilstedeværelse i området, der som følge heraf forventes inddraget som EF-habitatområde, og da en regulering efter naturbeskyttelseslovens generelle regler og aftaler med lodsejerne ikke findes tilstrækkelig.

Et betydeligt erstatningskrav fra en lejer af et areal af matr. nr. 3 Tolshave og 5a Bratten (lb. nr. 2) under henvisning til, at fredningen ville hindre en udvidelse af den minkfarm, der er etableret på det lejede, har givet nævnet anledning til at overveje at udtage en del af denne ejendom af fredningen.

Det er oplyst, at Ole Skjoldborg ved lejekontrakt, forlænget til 1. maj 2006, har lejet den østlige del af matr. nr. 3 Tolshave og matr. nr. 5a Bratten nord for Råsigvej, i alt 22.400 m² til anvendelse til minkfarm og er tillagt forkøbsret til hele ejendommen.

Af luftfoto fremgår, at der fra de nuværende minkhaller mod nord til skellet mellem matr. nr. 3 og 5a, der udgør forslagets fredningsgrænse er - i vest - ca. 22 meter og - i øst - ca. 56 meter og fra hallernes østgavl til det lejedes østskel er ca. 40 meter. De nuværende haller beslaglægger et areal på ca. 56 x 36 meter.

Af lejerens redegørelse fremgår, at de nuværende haller har en kapacitet svarende til en produktion med 500 årstæver, og at en påtænkt udvidelse med 200 tæver i 1999 og 200 i 2000 ville have bragt minkfarmen til en størrelse, der ville svare til en fuldtidsbeskæftigelse.

Nordjyllands amt har i skrivelse af 3. august 2001 udtalt, at de lejede arealer indenfor fredningsforslaget ikke nu indeholder naturtyper, der har dannet grundlag for forslaget til udpegning af EF-habitatområde. Arealerne er beskrevet således:

“

Markerne gennemskæres af smalle rimme-doppe-strukturer, som er udjævnet, men som hænger sammen med de nordfor liggende arealers rimmer-dopper.

Markerne i er i dag ekstensivt drevet og har karakter af kultureng. Der er indvandring af både overdrevs- og engarter, f.eks. Liden Skjaller, Alm. Star, Alm. Røllike, i den nordlige del af området af Mose-Troldurt, som indikerer fugtigt, næringsfattigt miljø. Desuden er der en række arter, der typisk ses, når græsarealer ikke længere drives intensivt, f.eks. Knæbøjet Rævehale (tegn på megen fugtighed), Glat Ærenspris, Tidlig Dværkbunke m.fl.

Hydrologien i området må ikke ændres. Hvis arealerne skal dyrkes mere intensivt, vil der nemt opstå en konflikt mellem optimal dyrkning af disse marker og vandstanden i vandløbet, der bliver fastsat i fredningen. Endelig vil udspredning af gødning kunne påvirke de østfor liggende vigtige næringsfattige arealer.”

Ved afgørelsen af afgrænsningen har nævnet lagt vægt på beskrivelsen af arealerne og på risikoen for påvirkning af de tilstødende centrale arealer i fredningen samt på, at der på de lejede arealer - udenfor fredningen - vil være mulighed for væsentlige udvidelser af minkfarmen.

I det forslagets endelige afgrænsning af området - som det fremgår af fredningskortet og den vedhæftede ejendomsfortegnelse - herefter kan tiltrædes, undergives følgende matrikelnumre helt eller delvist fredning:

Tolshave, Elling:

matr. nr. 1b, 2a og 3

Bratten, Elling:

3 d, 4b, 4e, 4h, 5a og 5c

Jerup by, Elling:

26ad og 28d.

Der fastsættes for arealerne følgende

f r e d n i n g s b e s t e m m e l s e r :

§1: Fredningens formål:

Fredningen har til formål:

at sikre, at områdets landskabelige og naturhistoriske værdier bevares og forbedres ved ekstensiv udnyttelse samt pleje,

at sikre gode vækstbetingelser for djævelsbid og ynglemuligheder for hedepletvinge,

at bevare og forbedre levevilkårene for plante- og dyrearter, der er knyttet til ekstensivt udnyttede, næringsfattige naturtyper med naturlig hydrologi.

§2: Arealernes drift:

Opdyrkning og anden jordbearbejdning er ikke tilladt.

Der må ikke tilføres gødning, kalk eller pesticider. Anvendelsen af en gødningsplads på matr. nr. 3 Tolshave, Elling, skal ophøre.

Arealer i omdrift kan dog fortsat dyrkes, men dyrkningen skal være ekstensiv uden brug af kalk

eller pesticider. Disse arealer og engen betegnet med "G" på kortbilaget må dog tilføres husdyrgødning fra fredningsområdets dyrehold.

Ved afgræsning skal antallet af dyr tilpasses den naturgivne plantepruduktion, og der må ikke tilskudsfødres på arealerne.

Landbrugsarealer i omdrift kan overgå til eng, overdrev eller hede.

Der må ikke plantes træer.

De nuværende skovarealer skal bevares. Renafdrift er ikke tilladt. Skovdriften skal baseres på naturlig foryngelse og plukhugst med henblik på at opnå en skov med lysåbent præg. Markante, gamle træer bevares.

Fredningen er ikke til hinder for, at skovarealerne overgår til urørt skov, stævningskov eller græsningsskov.

De på fredningskortet med "Con" angivne contortafyrplantninger kan dog renafrives, og arealerne tilplantes med en blanding af danske skovtræarter.

Eng, overdrev og hede skal holdes åbne ved passende drift og pleje og mosearealer ved rydninger og opretholdelse af høj vandstand

§ 3: Afvanding:

Den nuværende afvanding opretholdes, ved at afvandingskanalen, der leder vand fra området mod nord til Kragsskov å, hvor det er angivet på fredningskortet, opstemmes til kote 5,5. Det påhviler Nordjyllands amt at føre tilsyn med grøften opstrøms opstemningen for at sikre, at dens tilstand stedse vil gøre det muligt - ved at sænke opstemningen - hurtigt at afvande arealerne ved ekstreme nedbørsmængder. Amtet træffer sammen med Frederikshavn kommune, som er vandløbsmyndighed, afgørelse om, hvilke lodsejere, der skal pålægges oprensning. Uenighed mellem lodsejere og myndigheder om dette spørgsmål afgøres af Fredningsnævnet.

§ 4: Terrænændringer:

Der må ikke foretages terrænændringer, udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages opfyldning, planering eller afgravning af terrænet.

Bestemmelsen er ikke til hinder for nødvendige, mindre terrænændringer i forbindelse med naturpleje eller naturgenopretning.

§ 5: Bebyggelse, veje og tekniske anlæg m.v.:

Der må ikke ske bebyggelse, herunder med skure, boder eller lignende.

Der må ikke etableres faste konstruktioner og anlæg. Der må således ikke anbringes faste hegn, mure, tårne eller master, herunder master for luftledninger til strømforsyning eller lignende skæmmende indretninger, ligesom der ikke må anlægges sportspladser, motorbaner, skydebaner, opslagspladser, lossepladser, teltpladser eller lignende.

Der må ikke anbringes campingvogne.

Der må ikke anlægges veje. Ejerne kan etablere trampestier uden befæstning.

§ 6: Jagt:

Fredningen er ikke til hinder for jagt.

§ 7: Offentlighedens adgang:

Offentligheden har ret til færdsel og ophold efter reglerne i naturbeskyttelsesloven.

§ 8: Naturpleje og naturgenopretning:

Til opfyldelse af fredningens formål kan naturpleje og naturgenopretning foretages af Nordjyllands amt som plejemyndighed. Nordjyllands amt udarbejder efter drøftelse med lodsejerne en plejeplan, der i tilfælde af uenighed skal forelægges Fredningsnævnet.

Plejemyndigheden har ret til efter forudgående meddelelse til ejerne og uden udgift for disse at lade foretage pleje i overensstemmelse med plejeplanen.

§ 9: Bonusvirkning:

Der tillægges kendelsen bonusvirkning jfr. naturbeskyttelseslovens § 38, stk. 6, jfr. vandløbsloven for så vidt angår ovennævnte § 3.

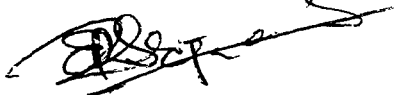
§ 10: Dispensation:

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra ovenfor nævnte fredningsbestemmelser, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jfr. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

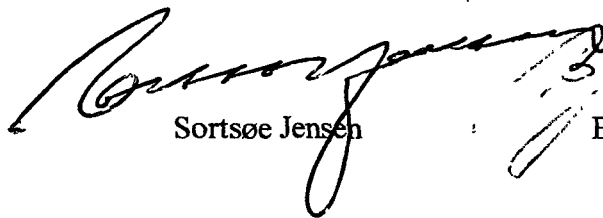
§ 11: Klagevejledning:

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens § 43, jfr. § 87, stk. 1, inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1260 København K.

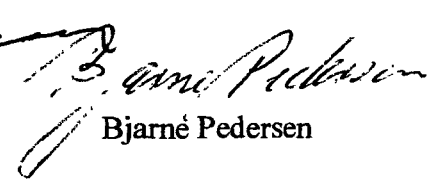
Klageberettigede er ejere og brugere af de berørte ejendomme, statslige og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af afgørelsen, enhver der har givet møde for nævnet under sagens behandling eller fremsat ønske om underretning, lokale foreninger og organisationer, der må antages at have væsentlig interesse i sagen, samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø eller som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, der berøres af fredningen.

Egon Skjorbæk

Sortsø Jensen

Bjarné Pedersen

Lb.nr.:	Ejer:	Matr.nr. og Ejerlav:	Ønskes fredet:		Heraf omfattet af naturbeskyttelseslovens bestemmelser om:			Dyrket ca. ha	Skov
			Ca. ha.:	Antal lodder:	Beskyttelseslinier sø, å § 16 Ca. ha	Beskyttelseslinier skov § 17 Ca. ha	Søer, heder, ferske enge, overdrev m.m. § 3. Ca. ha		
Hele fredningen			156,7		17	92,1	77,0	52,1	27,6
1	Jens Kristian Banke Tolshavevej 20 9881 Jerup Medejer: Chr. Rasmussen Og Lisbeth Kruse Banke	Del af 2a Tolshave Elling	99,2	1	17	91,7	39,3	36,4	23,5
2	Helmer Georg Larsen Råsigvej 20 9981 Jerup	Del af 3 Tolshave, Elling Del af 5a Bratten, Elling 4b Bratten, Elling 5c Bratten, Elling	3,4 1,0 2,6 5,2	1 1 1 1		0,4	0,8 0,1 2,5 3,1	2,6 0,9 2,1	 0,1 0,02
Lb.nr. 3 og 4 udgået									
5	Hans Erik Christiansen Akselholmsvej 53 9800 Hjørring	Del af 3d Tolshave, Elling Del af 65c Tolshave, Elling	7,2 Udgået	1			6,4	0,8	
6	Rasmus Banke Tolshave Råsigvej 12 9881 Jerup	Del af 1b Tolshave, Elling Del af 28d Jerup By, Elling Del af 3c Bratten, Elling	4,2 0,6 Udgået	1 1		0,4	0,9 0,2	2,2	1,1 0,4
7	John Elling Skagensvej 384 Kragsskov 9881 Jerup	Del af 26ad Jerup By, Elling	2,0	1		0,4	1,3		0,7
Lb.nr. 8 udgået									
9	Bent Erling Sørensen Skagensvej 364 Kragsskov 9881 Jerup	4h Bratten, Elling	23,2	1			16,0	6,3	0,9
10	Jens Carl Jensen c/o adr. Ll. Vindbæk Skagensvej 360 Kragsskov 9881 Jerup	4e Bratten, Elling	7,6	1			5,9	0,8	0,9

Ved en afgørelse truffet samtidig hermed har fredningsnævnet besluttet at frede natur- og landbrugsarealer - i alt ca. 155 ha - ved Tolshave i Frederikshavn kommune tilhørende 7 private lodsejere.

I forbindelse med en revision i 2000 af det oprindelige fredningsforslag er nogle ejendomme helt eller delvist udgået af forslaget og sagsrejserne har påstået retsvirkningerne af forslaget udskudt til den endelige afgørelse. Ingen af lodsejerne har fremsat godtgørelseskrav i medfør af naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 2.

Fredningsnævnet har under et møde med lodsejerne den 25. juni 2000 anmodet disse om - på grundlag af det reviderede fredningsforslag og det på mødet vedtagne - at opgøre erstatningskrav i anledning af fredningerne.

Nævnet har fremsendt erstatningskrav fra lodsejerne 1, 2, 6, 8 og 9 samt 10, samt for en lejer af arealer under lb. nr. 2 til Skov- og Naturstyrelsen og Nordjyllands amt med anmodning om udtalelser. Disse er modtaget den 20. december 2000 og den 3. januar 2001.

I anledning af uoverensstemmelser mellem de af lodsejerne angivne arealer og forslagets angivelser har Nordjyllands amt på nævnets foranledning den 3. august og den 3. september 2001 fremsendt beregninger af arealerne af de omfattede naturtyper - tildels efter fornyede besigtigelser - for hver enkelt ejendom og denne beregning har været forelagt lodsejerne. Nævnet har herefter lagt denne opdeling til grund ved erstatningsberegningen.

Skov- og Naturstyrelsen har haft følgende generelle bemærkninger til lodsejernes krav:

“Lodsejerne har fremsat et samlet erstatningskrav på ca. 3.5 mill. kr. Skov- og Naturstyrelsen finder påstanden urealistisk høj, idet beløbet ikke afspejler den reelle værdinedgang som følge af fredningen.

Der er tale om et område med landbrugsjord af ringe bonitet, og dele af området er allerede omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, ligesom driften af skoven allerede er ekstensiv.

Dertil kommer, at landbrugsdriften i området og plukhugst i skoven stadig er tilladt også efter fredning”

Nordjyllands amt har som grundlag for indstillingen til erstatningsfastsættelsen generelt anført:

“Værditabet for den enkelte ejendom er sat efter, hvad den nye fredning må antages at medføre for den enkelte ejendoms handelsværdi. Der ydes således ikke erstatning ud fra en kapitalisering af dækningsbidragtabet, herunder tab ved skovhugst.

Der er taget udgangspunkt i følgende naturtypers handelsværdi:

- ager (omfattet af EU-reform)	40.000 kr./ha
- ager med fredningsrestriktioner m.v.	30.000 kr./ha
- omdriftsgræs	25.000 kr./ha
- omdriftsgræs med restriktioner	20.000 kr./ha
- græs	22.000 kr./ha
- græs med fredningsrestriktioner	17.000 kr./ha
- landbrugspligtige § 3-arealer	10.000 kr./ha
- skovarealer med landbrugspligt	25.000 kr./ha
- skovarealer med fredningsrestriktioner	20.000 kr./ha

Forskellen på ager med og uden restriktioner er ikke stor, og det skyldes dels, at boniteten er ringe i området, dels at alle arealerne kan braklægges ved udleje. Der er dog ikke blot tale om kapitalisering af braklægningsstøtten, da det ikke er sikkert, at der ikke sker ændringer i støtten. Det bemærkes, at dette forhold vil betyde, at det må forudses, at fredningen vil medføre flere brakarealer, og det vil give vanskeligheder med at skaffe tilsrækkeligt med korn til kreaturerne med deraf manglende målopfyldelse

Forskellen på 5.000 kr. på græs med og uden restriktioner skyldes bl.a. at, handyrpræmierne holder handelspriserne oppe på græs med restriktioner. Omdriftsengen må omlægges; herved kan den dyrkes efter alternative principper, hvor f.eks. Kløver står for en væsentlig del af kvælstoffilførslen, hvorfor udbyttenedgangen ikke er så markant, som når der udelukkende tænkes i konventionelle baner.

Værdien af skovarealer, der er omfattet af landbrugspligt, er langt lavere end almindelig skov, da der er færre mulige købere. Den generelle skovtilstand er i den ringe ende, hvilket dog ikke får den store betydning for skovarealernes værdi, men det reducerer dog tabet ved de ændrede muligheder.

Da der er visse ulemper (plejeplan og da arealerne skal holdes åbne) ved fredningen, ydes dog en takst på 1.000 kr./ha for de arealer, der er beskyttet af § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Der ydes en grundtakst på 1.500 kr./ha til øvrige arealer.”

Efter nævnets anmodning har Skov- og Naturstyrelsen udarbejdet et notat af 10. oktober 2000 om fredningens betydning for lodsejernes adgang til landbrugets støtteordninger. Det fremgår heraf, at fredningen - bortset fra mulighederne for at opnå dyrepræmier - næppe kan forventes at påvirke støttemulighederne.

De nedenfor nævnte lodsejere har opgjort erstatningskrav således:

Lb. nr. 1:

“		
1) 20 ha i om drift	á 30.000 kr.	600.000 kr.
2) 22 ha vedr. græs	á 15.000 kr.	330.000 kr.
3) 20 ha skov	á 30.000 kr.	600.000 kr.
4) 30,3 ha § 3 arealer	á 1.000 kr.	30.000 kr.
5) yderligere værdinedgang		550.000 kr.
Erstatning i alt		2.110.000 kr.
Afrundet til		<u>2,1 mill. kr.</u> “

Der er henvist til, at fredningen vil medføre nedgang i udbyttet af omdrifts- og græsningsarealer halvering af den nuværende besætning på ca. 25 ammekøer og afskære støttemuligheder. Økonomisk afkast af skovdrift kan ikke fremtidigt forventes.

Særligt med hensyn til pkt. 5 er bl.a. henvist til, at en staldbygning opført i 1996 for 530.000 kr. ikke vil kunne udnyttes optimalt.

Den beregnede årlige forringelse af dækningsbidrag m.v. samt de skattemæssige konsekvenser som følge af, at ejendommen kan forventes at skifte karakter til hobbylandbrug, er opgjort således:

“	
Ændring i resultat	kr. 82.000
Mistet brænde (oliekøb 8000 liter)	kr. 40.000
Yderligere skat	kr. 33.000
I alt	kr. 155.000 “

Der er krævet godtgørelse af udgiften til sagkyndig bistand.

Lb. nr. 2:

Kravet er opgjort således:

“

A. Arealerne i omdrift (5a opmålt på kort)

a. Vedr. 5a syd = 1,79 ha	x (50.000 - 20.000 kr.) =	53.700,- kr.
b. do 5a nord = 1,24 ha	x (50.000 - 20.000 kr.) =	37.200,- kr.
c. do 3 = 3,3269 ha	x (50.000 - 20.000 kr.) =	99.807,- kr.

B. Græsarealer (opmålt på kort)

a. Vedr. 5a øst = 1,31 ha	x (25.000 - 10.000 kr.) =	19.650,- kr.
b. do 5a vest = 1,03 ha	x (25.000 - 10.000 kr.) =	15.450,- kr.
c. do 4b = 0,74 ha	x (25.000 - 10.000 kr.) =	11.100,- kr.
c. Vedr. Resten af 4b = 1,76 ha	x 5.000 kr. =	8.800,- kr.
d. Faglig bistand : 9,5 time	x 550,00 kr. =	5.225,- kr.

I alt erstatning 250.932,- kr. “

Det bemærkes, at arealerne af matr. nr. 5a syd for Råsigvej nu er matrikulerede under 5c.

Lb. nr. 6:

Kravet er opgjort således:

“

1) 2,0 ha i omdrift	á 30.000 kr.	60.000 kr.
2) 1,5 ha i skov	á 30.000 kr.	45.000 kr.
3) 0,5 ha hede	á 1.000 kr.	500 kr.

Erstatningskrav i alt 105.500 kr. “

Der er endvidere krævet godtgørelse af udgift til faglig bistand.

Lb. nr. 8 og 9 (sammenlagt)

Kravet er opgjort således:

“

A. Arealer i omdrift (opmålt på kort) skraveret	På bilag 1.	
Vedr. del af 6a 4,4 ha x (50.000 kr. - 20.000 kr.) =		132.000,- kr.
B. Øvrige arealer (23,2 ha - 4,4 ha) x 5.000 kr. =		94.000,- kr.
C. Faglig bistand 5,5 time x 550,- kr. =		3.025,- kr.
I alt erstatning		229.025,- kr. “

Lb. nr. 10:

Kravet er opgjort således:

“

A. Arealer i omdrift (opmålt på kort) skaveret	På bilag 1.	
a. vedr. 1: 1,92 ha x (50.000 kr. - 20.000 kr.) =		57.600,- kr.
b. vedr. 2: 0,30 ha x (50.000 kr. - 20.000 kr.) =		9.000,- kr.
c. vedr. 3: 0,26 ha x (50.000 kr. - 20.000 kr.) =		7.800,- kr.
B. Øvrige arealer 5,12 ha x 5.000 kr. =		25.600,- kr.
C. Faglig bistand 4,5 time x 550,- kr. =		2.475,- kr.
I alt erstatning		102.475,- kr. “

Ole Skjoldborg, Charlottevej 2, Frederikshavn, har som lejer af et areal af lb. nr. 2 til minkfarm opgjort sit erstatningskrav på grundlag af fredningsforslaget dels til dækning af beregnede og anslåede udgifter ved en flytning af minkfarmen, idet han har gjort gældende, at udvidelsesmulighederne er afskåret, dels som driftstab således:

Udgiften ved en flytning af minkfarmen kan opgøres således:

1) Oveslagspris for flytning ifølge opstilling af 29.08.2000 fra MAACH Pelsdyrartikler Aps	447.727 kr.
2) Tilbud vedr. Nedbrydning af møddingsplads m.v. af 01.09.2000 fra Elling entreprenørforretning	69.000 kr.
3) Demontering af el-installation ifølge tilbud af 31.08.2000 fra Mariendalgruppen	6.000 kr.
4) Udgift til afbrydelse af vandtilslutning	2.100 kr.
5) Retablering af areal iflg. Oplysning fra maskinstation til Ole Skjoldborg	15.000 kr.
6) Etablering af tilsvarende møddingsplads ifølge oplysning fra murermeister til Ole Skjoldborg	60.000 kr.
7) Etablering af tilsvarende beholder til møddingsvand ifølge overslag fra Landskontoret for Bygninger og Maskiner	20.000 kr.
8) Betaling for tilslutning af el og vand med henholdsvis 9.300 kr. og 15.000 kr.	24.300 kr.
9) Fremføring af el og vand (skønnet 110m som ved eksisterende farm) anlæg af tilkørselsvej og planering af plads, anslået af Ole Skjoldborg ud fra erfaringer ved etablering af nuværende farm	<u>75.000 kr.</u>
	<u>719.127 kr.</u>

Driftstab for 2000 og følgende år:

Mistet dækningsbidrag for 200 tæver ifølge opgørelse fra Nordjyllands pelsdyravlerforening: 200 x 562 kr. =	112.400 kr.
Denne produktion forudsætter en investering på cirka 60.000 kr. til minkhal og bure, idet dette købes brugt og opstilles af Ole Skjoldborg bortset fra enkelte installationer.	
Ved en afskrivning over 15 år fås en årlig afskrivning på	- 4.000 kr.
Endvidere skal der investeres cirka 42.000 kr. til anskaffelse af 200 tæver og 40 hanner. Den samlede investering er således på omkring 102.000 kr.	
Ved en forrentning på 8 % fås en årlig renteudgift på ca.	- 8.160 kr.
Uanset at Ole Skjoldborg og hans ægtefælle selv passer farmen regnes med en arbejds løn for omkring 330 timer på	- 30.000 kr.
Tab af indtægt som følge af manglende udvidelse i 2000	<u>70.240 kr.</u>

For 2001 mangler en udvidelse på yderligere 200 tæver, hvorved tabet for 2001 kan beregnes som 2 gange det tidligere anførte tal	<u>140.480 kr.</u>
--	--------------------

Det samlede erstatningskrav bliver således afrundet på 789.000 kr. for 2000 og kravet forøges med afrundet 140.000 kr. for hvert af de følgende år. “

Kravet er opgjort som et nettokrav efter skat.

Der er endvidere krævet godtgørelse af udgifter til landbrugsfaglig bistand 10.400 kr. + moms og anslåede udgifter til advokat og revisor 13.000 kr.

Af redegørelsen fremgår, at minkbestanden efter en udvidelse i 1996 er baseret på en bestand af 500 årstæver og der var regnet med en forøgelse af bestanden med 200 tæver i 1999 og 200 i 2000.

Fredningsnævnets bemærkninger:

Fredningserstatningerne - der bør modsvare nedgangen i de berørte ejendommers handelsværdi som følge af fredningsindgrebet - vil sædvanligvis kunne beregnes på grundlag af en grundtakst pr. ha. med tillæg af særtakster efter karakteren af fredningsbestemmelserne og de berørte naturtyper.

For arealer omfattede af naturbeskyttelseslovens § 3 af naturtyperne hede, mose, overdrev eller sø beregnes ikke grundtakst men en særtakst på 1.000 kr. pr. ha for plejeadgang.

For arealer, der skal opretholdes som skov, enten ved bevaring af den nuværende bevoksning, eller - for så vidt angår contortaplantningerne - som efter afdrift skal genplantes med blandingsskov, beregnes ikke grundtakst.

For arealer, der nu er bevoksede med egekrat - og som dermed ikke kan antages at være genstand for særlig økonomisk udnyttelse - vil fredningsbestemmelserne i det væsentlige kunne sidestilles med pleje og erstatningen fastsættes til 2.000 kr. ha.

For de øvrige skovarealer vil erstatningen for contortaarealerne, der vil kunne afdrives mod genplantning med blandet skov, der derefter skal opretholdes med restriktioner på driften, kunne fastsættes til 3.500 kr. pr. ha, medens øvrige skovarealer, der skal opretholdes med plukhugst og selvforryngelse erstattes med 5.000 kr. pr. ha.

Under hensyn til de indskrænkninger i husdyrholdet indenfor området, der må antages at blive en følge af fredningen, og den deraf følgende begrænsning af tilførslen af husdyrgødning til markerne og engarealet betegnet "g", finder nævnet ikke, at tilladelsen til at gøde med husdyrgødning vil få nogen væsentlig betydning ved erstatningsfastsættelsen.

Herefter fastsætter nævnet erstatningen for markarealer for gødskningsrestriktioner m.v. og tilplantningsforbud til 25.000 kr. pr. ha.

Som følge af reguleringen af afstrømninger i afvandingsgrøften og forbuddet mod gødskning fastsættes erstatningen for samtlige engarealer til 10.000 kr. pr. ha, idet det for nævnet er usikkert, i hvilket omfang græsningsengene hidtil har været gødede. Da det er oplyst, at Nordjyllands amt ved opdelingen i naturenge og kultuenge har forudsat, at kultuengene hidtil med nogle års intervaller har været omlagt, tillægges for disse arealer 2.000 kr. pr. ha. for ophør af denne jordbearbejdning.

Der tillægges herefter lodsejerne følgende erstatninger:

Lb. nr. 1:

1. § 3 arealer:

overdrev, hede, mose 27,6 ha á	1.000 kr.		27.600 kr.
natureng 4,4 ha á	10.000 kr.	44.000 kr.	
kultureng 7,3 ha á	12.000 kr.	<u>87.600 kr.</u>	131.600 kr.

2. skov:

egekrat	0,4 ha á	2.000 kr.	800 kr.
contortaskov	6,6 ha á	3.500 kr.	23.100 kr.
øvrige skov	16,5 ha á	5.000 kr.	82.500 kr.

3. marker:	36,4 ha á	25.000 kr.	910.000 kr.
-------------------	-----------	------------	-------------

4. Under hensyn til oplysningerne om staldbygningens alder og opførelsespris samt usikkerheden om den fremtidige udnyttelse tillægges for overkapacitet af bygninger skønsmæssigt

100.000 kr.

1.175.600 kr.

Lb. nr. 2:

1. § 3 arealer:

mose og sø	2,4 ha á	1.000 kr.		2.400 kr.
kultureng	2,9 ha á	12.000 kr.	34.800 kr.	
natureng	1,2 ha á	10.000 kr.	<u>12.000 kr.</u>	46.800 kr.

2. skov:	0,12 ha á	5.000 kr.	600 kr.
-----------------	-----------	-----------	---------

3. marker:	5,6 ha á	25.000 kr.	140.000 kr.
-------------------	----------	------------	-------------

I alt

189.800 kr.

Lb. nr. 3 og 4: udgået**Lb. nr. 5:****1. § 3 arealer:**

hede og mose	3 ha á	1.000 kr.	3.000 kr.
kultureng	3,4 ha á	12.000 kr.	40.800 kr.

2. marker	0,8 ha á	25.000 kr.	20.000 kr.
			63.800 kr.

Lb. nr. 6:**1. § 3 arealer:**

hede	0,9 ha á	1.000 kr.	900 kr.
natureng	0,2 ha á	10.000 kr.	2.000 kr.

2. skov:

egekrat	0,4 ha á	2.000 kr.	800 kr.
øvrige skov	1,1 ha á	5.000 kr.	5.500 kr.

3. marker:	2,2 ha á	25.000 kr.	55.000 kr.
			64.200 kr.

Lb. nr. 7:**1. § 3 arealer:**

mose	1,3 ha á	1.000 kr.		1.300 kr.
------	----------	-----------	--	-----------

2. skov:

egekrat	0,7 ha á	2.000 kr.		1.400 kr.
---------	----------	-----------	--	-----------

 2.700 kr.
Lb. nr. 8 og 9:**1. § 3 arealer:**

mose , hede og sø	14,4 ha á	1.000 kr.		14.400 kr.
-------------------	-----------	-----------	--	------------

natureng	0,5 ha á	10.000 kr.	5.000 kr	
----------	----------	------------	----------	--

kultureng	1,1 ha á	12.000 kr.	<u>13.200 kr.</u>	18.200 kr.
-----------	----------	------------	-------------------	------------

2. skov:	0,9 ha á	5.000 kr.		4.500 kr.
----------	----------	-----------	--	-----------

3. marker:	6,3 ha á	25.000 kr.		157.500 kr.
------------	----------	------------	--	-------------

 194.100 kr.
Lb. nr. 10:**1. § 3 arealer:**

mose	4,2 ha á	1.000 kr.		4.200 kr.
------	----------	-----------	--	-----------

natureng	1,7 ha á	10.000 kr.		17.000 kr.
----------	----------	------------	--	------------

2. skov:	0,9 ha á	5.000 kr.		4.500 kr.
----------	----------	-----------	--	-----------

3. marker:	0,8 ha á	25.000 kr.		20.000 kr.
------------	----------	------------	--	------------

 45.700 kr.

Vedrørende det erstatningskrav, der er fremsat af Ole Skjoldborg, Charlottvej 2, Frederikshavn, som lejer indtil 2006 af et areal af matr. nr. 3, Tolshave og 5a, Bratten, til anvendelse til minkfarm, skal nævnet henvise til bemærkningerne i den samtidigt afsagte afgørelse om fredningsområdets afgrænsning på matr. nr. 5a, Bratten.

Nævnet finder det herefter ikke sandsynliggjort, at fredningen vil gøre en flytning af selve minkfarmen - der er beliggende udenfor fredningsområdet - nødvendig eller har pådraget erstatningssøgende et driftstab og kravet om godtgørelse af flytningsudgifter og driftstab, må derfor afvises.

Da fredningsbestemmelserne ikke pålægger erstatningssøgende at fjerne en indretning til møddingsplads på matr. nr. 3, men alene ophøre med brugen, er kravet om godtgørelse af nedbrydningsudgifter ikke begrundet, men da fredningen nødvendiggør dels nye anlæg uden for fredningen til opbevaring af gødning, dels udgifter til bortkørsel af gødningen, da den hidtidige udbringning af gødning på tilgrænsende arealer er afskåret, tillægges herfor skønsmæssigt 50.000 kr.

Der tillægges denne erstatningssøgende til delvis dækning af udgifter til sagkyndig bistand 12.500 kr.

Der tillægges Landbrugets Rådgivningscenter for faglig bistand til lodsejerne 1 og 6, 18.700 kr. + moms.

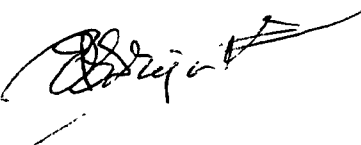
Der tillægges Frederikshavn og Omegns Landboforening for faglig bistand til lodsejerne 2, 8 og 9 samt 10, 10.725 kr.

Erstatningsbeløbene - men ikke godtgørelsen for konsulentbistand - forrentes, jfr. Naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 3, fra afgørelsens dato med en rente svarende til Nationalbankens diskonto.

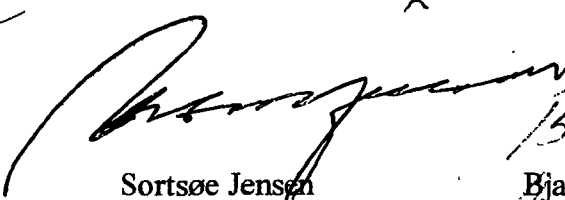
Erstatnings- og godtgørelsesbeløbene udredes af statskassen med tre fjerdedele og af Nordjyllands Amtskommune med en fjerdedel, jfr. naturbeskyttelseslovens § 49, stk. 3.

Sagen forelægges for Naturklagenævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 42 som følge af erstatningsbeløbenes størrelse.

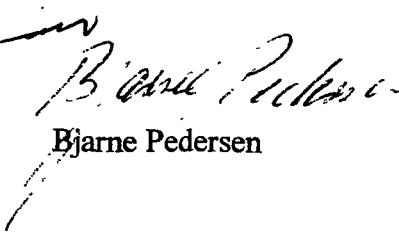
Erstatningsafgørelsen kan skriftligt påklages til Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K, af dem der anser sig berettiget til en større erstatning eller af den myndighed, der skal udrede erstatning. Klagefristen er 4 uger fra det tidspunkt, meddelelse om afgørelsen er modtaget.

Egon Skjørbæk

Sortsøe Jensen

Bjarne Pedersen

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt
Badehusvej 17, 9000 Aalborg
Telefon 96 30 70 00.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

03 DEC. 2001

SCANNET

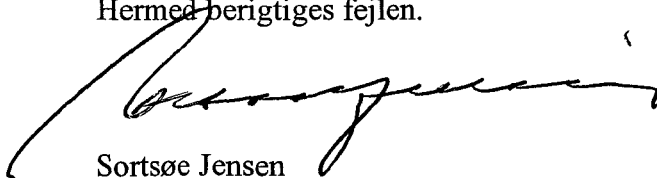
Aalborg, den 29. november 2001.

FS 32/1999: Vedrørende Forslag til fredning af natur- og landbrugsområder ved Tolshave, Frederikshavn kommune, udarbejdet af Danmarks Naturfredningsforening.

Berigtigelse:

I nævnets afgørelse af 15. november 2001 om erstatning i anledning af fredning af Tolshave indeholdes på side 7 sidste afsnit en trykfejl, idet grund-erstatningen for enge - som det fremgår af erstatningsberegningen for de enkelte ejendomme - er 10.000 kr. og ikke som anført i teksten 20.000 kr.

Hermed berigtiges fejlen.

Sortsøe Jensen

1. Egon Skjørbæk, Dølbyvej 24, 7800 Skive,
2. Bjarne Pedersen, Saltebakken 34, 9900 Frederikshavn,
3. Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø,
4. Nordjyllands Statsskovdistrikt, Sct. Laurentiivej 150, 9990 Skagen,
5. Frederikshavn Kommune, Rådhus Alle 100, 9900 Frederikshavn,
6. Nordjyllands Amt, Natur- og Miljøkontoret, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Øst,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø,
8. Danmarks Naturfredningsforening v/Bjarne Møller, Ryetsvej 3, 9900 Frederikshavn,
9. Danmarks Naturfredningsforening, Samråd v/Thorkild Kjeldsen, Halsvej 246, 9310 Vodskov,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V,
11. Dansk Ornitologisk Forening v/Kurt Rasmussen, Højrupsvvej 84, 9900 Frederikshavn,
12. Dansk Ornitologisk Forening, Naturbeskyttelsesudvalget, Gildsigvej 8,

9400 Nørresundby,

13. Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV,

14. Friluftsrådet v/Thomas Elgaard Jensen, Kragkærvej 5, Astrup, 9800
Hjørring,

15. Friluftsrådet v/Thyge Steffensen, Bakkevænget 19, 9000 Aalborg,

16. Dansk Botanisk Forening, Sølvgade 83, 1307 København K,

17. Jens Kristian Banke, Tolshavevej 20, 9981 Jerup,

18. Helmer G. Larsen, Råsigvej 20, 9981 Jerup,

19. Jan I. Christiansen, Råsigvej 40, 9981 Jerup,

20. Rasmus Banke, Råsigvej 12, 9981 Jerup,

21. John Elling, Skagensvej 384, Kragkov, 9981 Jerup,

22. Karen M. Christensen, Skagensvej 375, Kragkov, 9981 Jerup,

23. Bent E. Sørensen, Skagensvej 364, Kragkov, 9981 Jerup,

24. Jens C. Jensen, c/o Ll. Vindbæk, Skagensvej 360, 9981 Jerup,

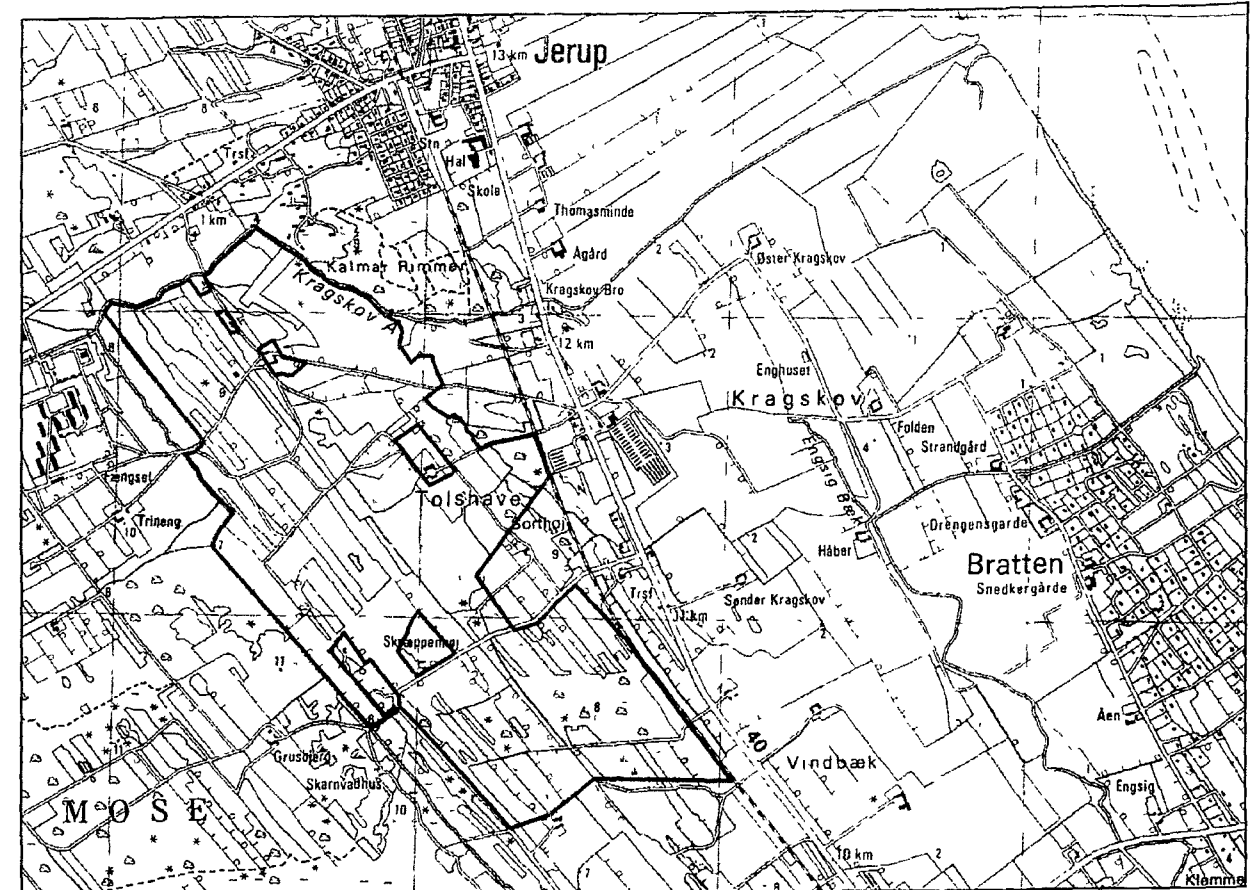
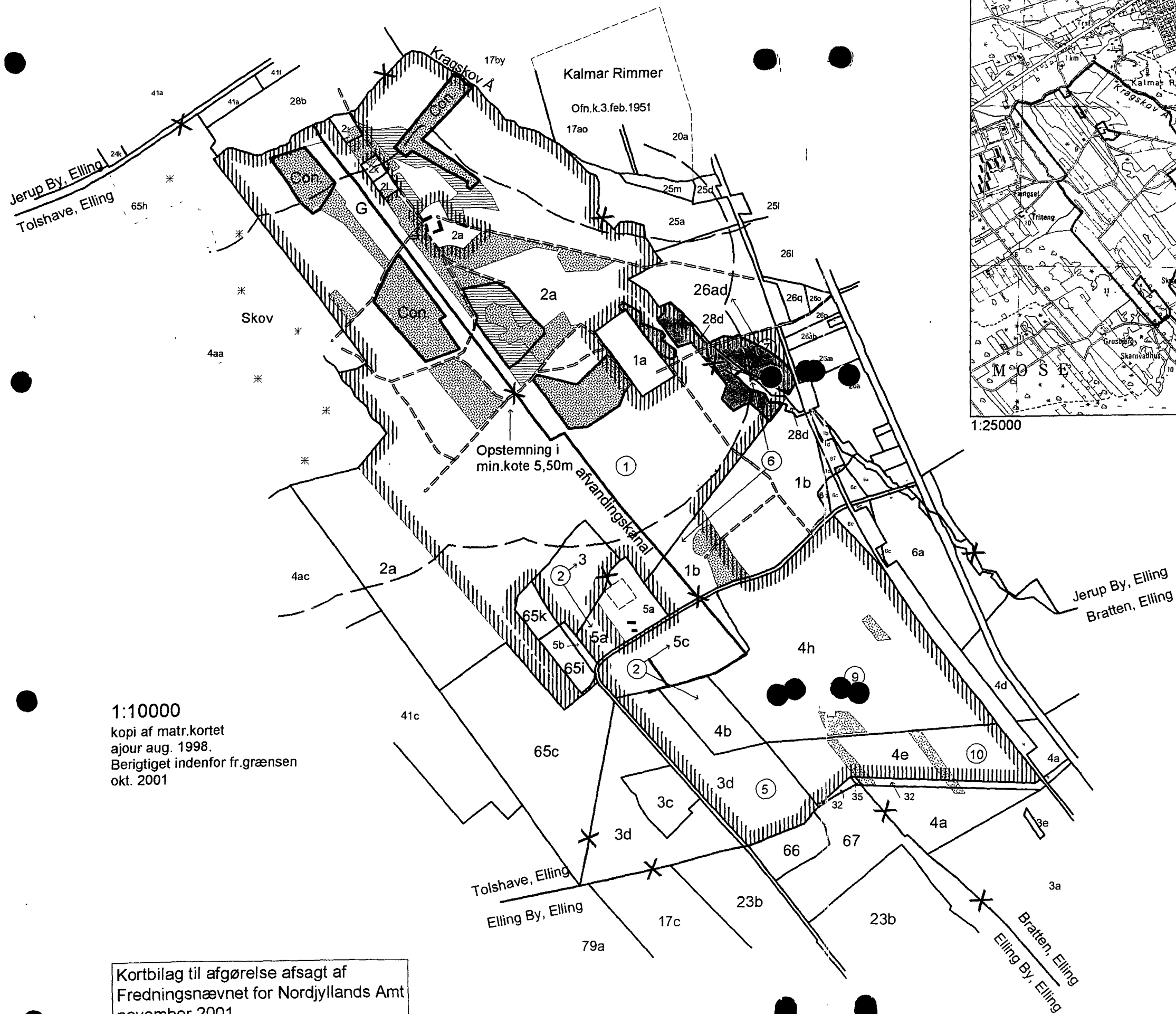
25. Ole Skjoldborg, Charlottevej 2, 9900 Frederikshavn,

26. Landbrugets Rådgivningscenter, Udkærvej 15, Skejby, 8200 Århus N,

27. Poul Schmidt Thomsen, Åvænget 4, 9900 Frederikshavn.

KORT>

Tolshave

Kortbilag 1

Del af
Tolshave, Elling
Bratten, Elling
Elling By, Elling
Jerup By, Elling

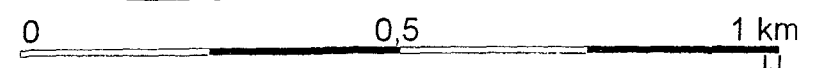
Frederikshavn Kommune
NORDJYLLANDS AMT

Udfærdiget i marts 1999 af
Danmarks Naturfredningsforening
Ændret april 2000 og oktober 2001

Signaturforklaring

- fredningsgrænse
- ejerlavsgænse
- skovbyggelinie
- åbeskyttelseslinie
- henvisning til areal og lodsejerlister
- nåleskov indlagt efter 4cm kort
- løvskov indlagt efter 4cm kort
- egekrat
- fredskov
- særligt engareal (se tekst)
- contorta

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 07946.00

Dispensationer i perioden: 27-08-1999 - 03-10-2006

Fredningsnævnet for Nordjyllands amt
Badehusvej 17, 9000 Aalborg
Telefon 96 30 70 00

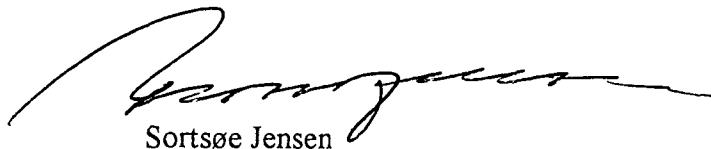
REG. NR. 7946.00

Aalborg, den 27. 08. 99

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
30 AUG. 1999

FS 39/1999: Ansøgning om dispensation fra forslaget til fredning af natur- og landbrugsområder ved Tolshave for så vidt angår matr.nr. 2 a Tolshave, Elling (lb.nr. 1.)

Til orientering fremsendes hoslagt kopi af skrivelse af d.d. til Carl Chr. Rasmussen, Tolshavevej 20-22, 9981 Jerup.

Sortsøe Jensen

1. Egon Skjørbæk.
2. Bjarne Pedersen.
3. Nordjyllands amt, Natur- og Miljøkontoret (j.nr. 8-70-52-1-0001-99).
4. Frederikshavn Kommune.
5. Danmarks Naturfredningsforening, København.
6. Danmarks Naturfredningsforening v/ Bjarne Møller, Frederikshavn.
7. Skov- og Naturstyrelsen.

Skov- og Naturstyrelsen

1211/14-0052

Fredningsnævnet for Nordjyllands amt
Badehusvej 17, 9000 Aalborg
Telefon 96 30 70 00

Aalborg, den 27.08 99

Hr. Carl Chr. Rasmussen
Tolshavevej 20-22
9981 Jerup.

Vedr. FS 39/1999: Ansøgning om dispensation fra forslaget til fredning af natur- og landbrugsområder ved Tolshave for så vidt angår matr.nr. 2 a Tolshave, Elling (lb. Nr. 1.)

De har ved skrivelse af 25. Juli 1999 anmodet fredningsnævnet om tilladelse til fortsat at fodre Deres besætning med tilskudsfoder. Ejendommen er omfattet af forslaget til fredning af arealer ved Tolshave, ifølge hvilket tilskudsfodring med produkter tilvejebragt uden for det fredede område ikke er tilladt.

Nævnet har behandlet Deres ansøgning under mødet den 18. August 1999. Nordjyllands amt samt sagsrejserne har ikke villet modsætte sig det ansøgte.

På baggrund heraf har nævnet besluttet at imødekomme Deres ansøgning om dispensation til tilskudsfodring i hidtidigt omfang. Tilladelsen har gyldighed indtil fredningssagens afslutning.

Tilladelsen er meddelt efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, og kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet.

Sortsøe Jensen

= 2 DEC. 1999

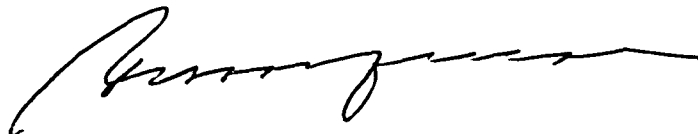
Fredningsnævnet for Nordjyllands amt
Badehusvej 17, 9000 Aalborg
Telefon 96 30 70 00

REG. NR. 7946.00

Aalborg, den 01. 12. 99

FS 52/1999: Vedr. forslag til fredning af "Tolshave".

Til orientering fremsendes hoslagt kopi af skrivelse af d.d. til Ole Skjoldborg, Charlottevej 2, 9900 Frederikshavn.

Sortsøe Jensen

1. Egon Skjørbæk
2. Bjarne Pedersen
3. Nordjyllands amt, Natur- og Miljøkontoret, (j.nr. 8-70-51-8-813-0001-99.
4. Danmarks Naturfredningsforening
5. Danmarks Naturfredningsforening v/Bjarne Møller, Frederikshavn.
6. Frederikshavn kommune.
- Ø 7. Skov- og Naturstyrelsen.

og Energiministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
nr. SN 1999-1211/14-0052 pr

14

Fredningsnævnet for Nordjyllands amt
Badehusvej 17, 9000 Aalborg
Telefon 96 30 70 00

Aalborg, den 01. 12. 99

Ole Skjoldborg
Charlottevej 2
9900 Frederikshavn

FS 52/99: Vedr. forslag til fredning af "Tolshave".

Den 15. September 1999 har De ansøgt om dispensation fra forslaget til fredning af Tolshave.

Ansøgningen har følgende indhold:

"I forbindelse med forslag om fredning af arealer ved Tolshave er der nogle ting, som undertegnede, der driver pelsdyrfarm på matr.nr. 5 a må søge Fredningsnævnet om dispensation til at kunne foretage.

Det drejer sig umiddelbart om følgende:

- 1) Daglig tilførsel af færdigblandet foder.
- 2) Brug af pesticider i forbindelse med fluebekæmpelse.
- 3) Udkørsel af gødning på markerne matr.nr. 5 a og 4 b.
- 4) Udspredning på jorden af kalk i forbindelse med rengøring.
- 5) Indkøb af halm.
- 6) Udlægning af sand under bure. "

I skrivelse af 8. oktober 1999 har De oplyst følgende mængder:

"

1)Foder:	90 tons (m.h.t. sammensætning se vedlagte bilag).
2)Kalk (-hydrat)	200 kilo
3)Gødning:	31 kubikmeter
4)Gødningssaft:	14 kubikmeter. "

Ansøgningen har været forelagt sagsrejseren, der ikke har haft indvendinger mod en udnyttelse som hidtil, indtil fredningssagen er afgjort.

Sagen er behandlet efter forretningsordenens § 9, stk. 4.

2.

Nævnet meddeler hermed tilladelse til det ansøgte. Tilladelsen, der er gældende, indtil fredningssagen er afgjort, forudsætter, at den hidtidige udnyttelse har været lovlig, jfr. vedlagte kopi af skrivelse af 25. november 1999 fra Nordjyllands amt.

Tilladelsen, der er meddelt efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Skriftlig klage indgives til Fredningsnævnet.

Sortsøe Jensen

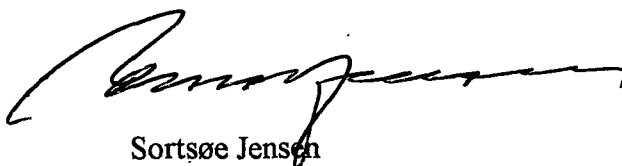
Fredningsnævnet for Nordjyllands amt
Badehusvej 17, 9000 Aalborg
Telefon 96 30 70 00

Aalborg, den 01.11.2000

FS 60/2000: Nedlægnings af elkabel over arealer omfattede af forslag til fredning af Tolshave.

Til orientering fremsendes hoslagt kopi af skrivelse af d.d. til Nordjyllands amt, Natur- og Miljøkontoret.

Med hensyn til påklage af afgørelsen henvises til klageanvisningen i skrivelsen.

Sortsøe Jensen

1. Egon Skjærbæk
2. Bjarne Pedersen
3. Frederikshavn kommune
4. Skov- og Naturstyrelsen.
5. Danmarks Naturfredningsforening.
6. Danmarks Naturfredningsforening, lokalafd. i Frederikshavn, Bjarne Møller.
7. Elforsyningen Vendsyssel.

Fredningsnævnet for Nordjyllands amt

Badehusvej 17, 9000 Aalborg

telefon 96 30 70 00

Aalborg, den 01.11.2000

Nordjyllands amt
Natur- og Miljøkontoret
Niels Bohrs vej 30
9220 Aalborg Ø.

FS 60/2000: Nedlægning af elkabel over arealer omfattede af forslag til fredning af Tolshave.

Amtets j.nr. 8-70-52-1-0001-99.

Den 10. oktober 2000 har Nordjyllands amt, Natur- og Miljøkontoret, fra Elforsyningen Nordvendsyssel anmodet om fredningsnævnets tilladelse til, at der nedlægges et 10 kV el-kabel i arealer, der er omfattede af fredningsforslaget for Tolshave. Linieføringen fremgår af vedhæftede kortbilag. Nedlægningen foreslås foretaget med kabelplov.

Ifølge fredningsforslaget må der ikke foretages terrænændringer i de omfattede arealer.

Sagen er behandlet efter forretningsordenens § 9, stk. 4.

Da indgrebet i terrænet ved nedlægning af kablet med kabelplov vil være ubetydeligt, og da linieføringen dels nøje følger vejen dels undgår arealer omfattede af naturbeskyttelseslovens § 3, meddeles herved tilladelse til det ansøgte.

Tilladelsen, der er meddelt i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Skriftlig klage indgives til Fredningsnævnet. Tilladelsen må ikke udnyttes inden klagefristens udløb og bortfalder, såfremt den ikke udnyttes inden 3 år.

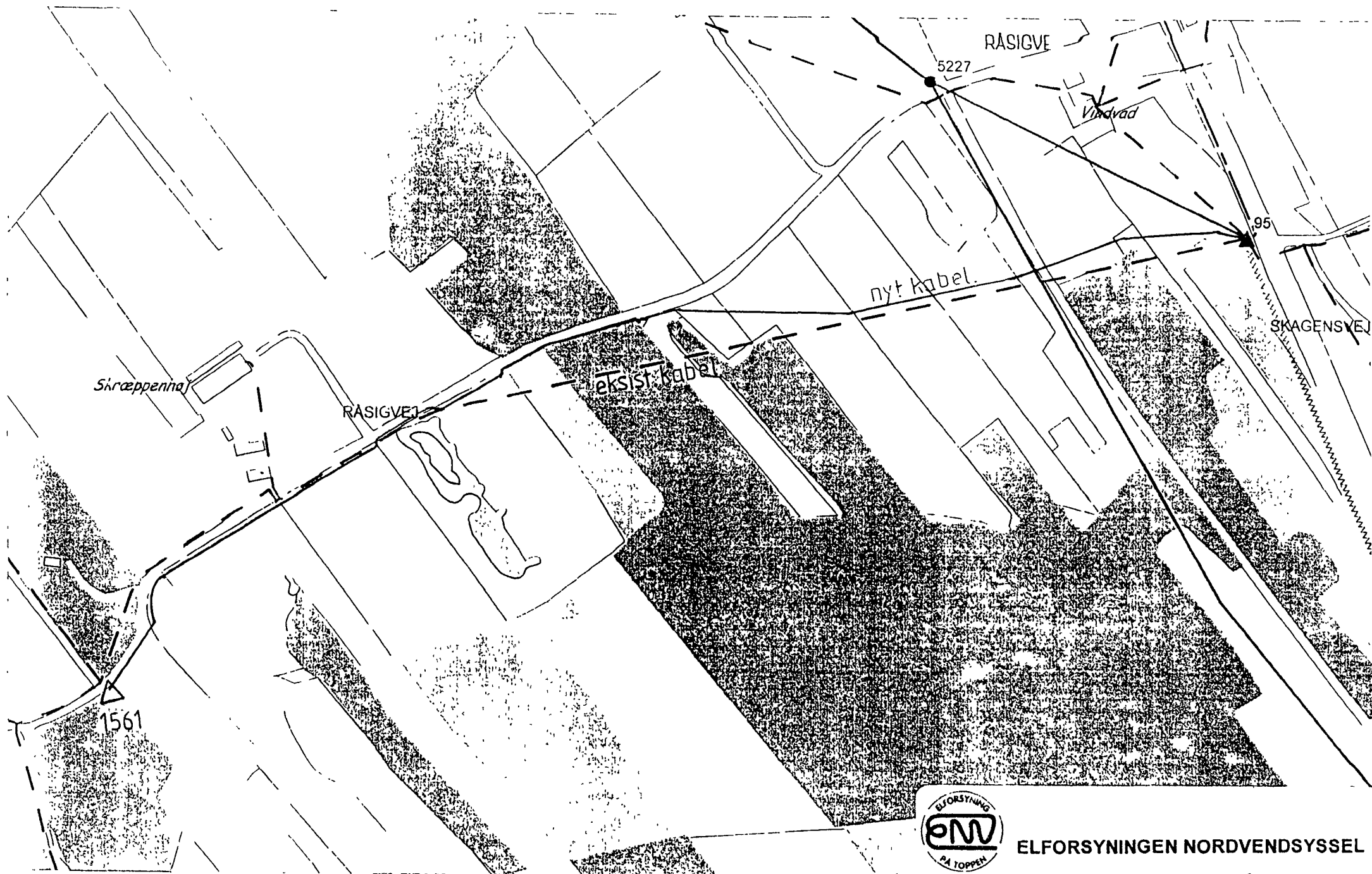
Sortsøe Jensen

Miljø- og Energiministeriet

J.nr. SN 1996-1211/14-0052.

- 6 NOV. 2000

Akt. nr. 27

ELFORSYNINGEN NORDVENDSSYSEL

Ørstedesvej 2, 9800 Hjørring
Telefon 99 24 56 56 - Telefax 98 90 16 93

Fredningsnævnet for Nordjyllands amt
Badhusvej 17, 9000 Aalborg
telefon 96 30 70 00

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
17 NOV. 2000

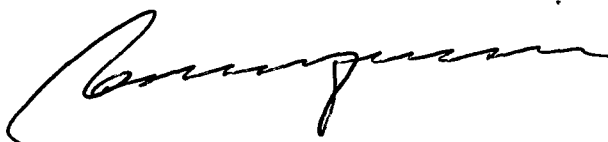
REG. Nr. 7946.00

Aalborg, den 16. 11. 2000

FS 67/2000: Forslag til fredning af natur- og landbrugsområder ved Tolshave.

Til orientering fremsendes hoslagt kopi af skrivelse af d.d. til Ole Kirk, Landbrugets Rådgivningscenter.

Med hensyn til påklage af afgørelsen henvises til klageanvisningen i skrivelsen.

Sortsøe Jensen

1. Egon Skjørbæk
2. Bjarne Pedersen
3. Frederikshavn Kommune
4. Skov- og Naturstyrelsen.
5. Danmarks Naturfredningsforening.
6. Danmarks Naturfredningsforening, lokalafd. i Frederikshavn

Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 1. - 1211/14.0052 BH.
Akt. nr.

*Fredningsnævnet for Nordjyllands amt
Badehusvej 17, 9000 Aalborg
telefon 96 30 70 00*

Aalborg, den 16. 11. 2000

Ole Kirk
Landbrugets Rådgivningscenter
Afdelingen for Landboret
Udkærsvvej 15, Skejby
8200 Århus N

FS 67/2000: Forslag til fredning af natur- og landbrugsområder ved Tolshave.

Ved skrivelse af 13. oktober 2000 har De for lodsejerne i fortegnelsen lb. nr. 1 og lb. nr. 6 anmodet om dispensation fra fredningsforslaget til at forsætte den hidtidige drift af ejendomme indtil endelig afgørelse af fredningssagen.

Sagsrejsjerne har erklæret ikke at have indvendinger.

Sagen har været skriftligt behandlet.

Nævnet meddeler herved tilladelse til det ansøgte.

Det bemærkes, at nævnet den 18. april 2000 meddelte lodsejerne, at sagsrejsjerne havde oplyst, at retsvirkningerne af forslaget kunne udsættes. Da det reviderede forslag af maj 2000 ikke gentog denne oplysning, må nærværende anses som en dispensation fra forslaget.

Tilladelsen, der er meddelt i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Skriftlig klage indgives til Fredningsnævnet.

Sortsøe Jensen

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt
Badehusvej 17, 9000 Aalborg
Telefon 96 30 70 00.

Aalborg, den 28. februar 2002.

SCANNET

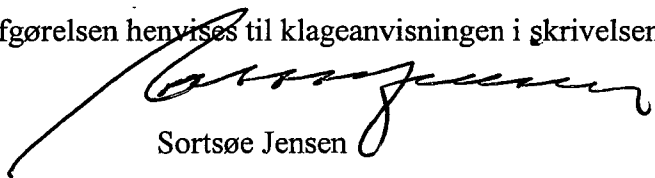
Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

- 1 MRS. 2002

FS 63/2001: Vedrørende etablering af vejadgange.

Til orientering fremsendes hoslagt kopi af skrivelse af d.d. til Landinspektørfirmaet Birk & Boe I/S, Nørrebro 11, 9800 Hjørring.

Med hensyn til påklage af afgørelsen henvises til klageanvisningen i skrivelsen.

Sortsøe Jensen

1. Knud Erik Jeppesen, Væverensvej 5, 9000 Aalborg,
2. Bjarne Pedersen, Saltebakken 34, 9900 Frederikshavn,
3. Nordjyllands Amt, Natur- & Miljøkontoret, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Øst, j.nr. 8-70-51-3-813-0014-01,
4. Frederikshavn Kommune, Rådhuset, Rådhus Alle 100, 9900 Frederikshavn,
5. Skov og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø,
6. Nordjyllands Statsskovdistrikt, Sct. Laurentie Vej 148, 9990 Skagen,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøvej 20, 2100 København Ø,
8. Danmarks Naturfredningsforening v/ Bjarne Møller, Ryetsvej 3, 9900 Frederikshavn.

Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 2001 - 1211/14-0013
Akt. nr. 8

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt
Badehusvej 17, 9000 Aalborg
Telefon 96 30 70 00.

Aalborg, den 28. februar 2002.

Landinspektørfirmaet
Birk & Boe I/S
Nørrebro 11
9800 Hjørring.

FS 63/2001: Vedrørende etablering af vejadgange.

Vedrørende skrivelse af 19. december 2001 har De anmodet om dispensation fra fredningsnævnets afgørelse af 15. november 2001 vedrørende et område ved Tolshave til - i forbindelse med nedlæggelse af overkørsler over Skagensbanen - at anlægge dels en vej over matr. nr. 26 a Jerup fra overkørsel nr. 37 ca. 165 meter mod syd, og over matr. nr. 4 e Bratten en vej fra overkørsel nr. 33 og 250 meter mod nord.

Vejene, der er nødvendige forbindelsesveje, anlægges som grusveje i 4 - 5 meters bredde langs banearealet.

Sagen har afventet amtets tilladelse efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Sagen er behandlet efter forretningsordenens § 9, stk. 4.

Der meddeles herved dispensation til det ansøgte.

Tilladelsen, der er meddelt efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Skriftlig klage indgives til Fredningsnævnet. Tilladelsen må ikke udnyttes inden klagefristens udløb og bortfalder, såfremt den ikke udnyttes inden 3 år.

De har endvidere søgt dispensation fra nævnets kendelse af 31. juli 1940 vedrørende veje over matr. nr. 1 b og 21 t Elling.

Det fremgår af amtets skrivelse af 8. februar 2002, at der ikke er taget stilling til disse vejanlæg.

Nævnets afgørelse vedrørende denne del af ansøgningen udsættes.

Sortsøe Jensen

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt
Badehusvej 17
9000 Aalborg
Tlf. 96307000

REG. NR. 7946.00

Nordjyllands Amt
Naturkontoret
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Ø

Aalborg, den 03. oktober 2006

FS 74/2006, vedr. Deres j.nr. 8-70-51-3-813-0012-06 - ansøgning om dispensation til anlæg af to kompostbunker på matr.nr. 2 a Tolshave, Elling.

De har ved skrivelse af 14. september 2006 med bilag ansøgt om dispensation fra Naturklagenævnets afgørelse af 30. januar 2004 om fredning ved Tolshave til placering af to kompostbunker, hver ca. 3 x 1 meter, i alt max 9 m³ til kompostering af hø fra de fredede arealer, som ikke kan anvendes til dyrefoder. Kompostering vil hvert år ske samme sted og bunkerne placeres ved skel af høsletenge som vist på kortbilag.

Afgørelsen indeholder forbud mod oplag.

Sagen er behandlet efter forretningsordenens § 10, stk. 5.

Der meddeles herved tilladelse til det ansøgte.

Tilladelsen, er meddelt efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Skriftlig klage fremsendes til fredningsnævnet til videre foranstaltning.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr på 500 kr. Naturklagenævnet vil opkræve gebyret, når klagen er modtaget fra fredningsnævnet og behandlingen af klagen bliver først påbegyndt, når gebyret er modtaget. Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis der gives medhold i klagen.

Sortsøe Jensen

SWs-121 - 00072